

STRĀŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 64.

Maribor, dne 2. junija 1911.

Letnik III.

Obračun.

Že le nekoliko dni nas loči od 13. junija' ko bomo na celi črti obračunali z našimi raznimi nasprotniki, v prvi vrsti z liberalci. Naši volilci so tako probujeni, da bomo lahko temeljito obračunali. Ta obračun, ki bo prišel, je tudi povsem zaslužen in ga je slovensko ljudstvo že dolgo časa pripravljalo.

Liberaleci so bili, ki so razcepili in razdvojili slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem. Narodna stranka, ki sedaj vsiljuje dr. Kukovca in Robleka, je bila, ki je leta 1906 vrgla bakljo prepira med do tedaj združene spodnještajerske Slovence. S tem razdiralnim in nenanordnim korakom so zmanjšali našo moč in oslabili našo odporno silo. Bilo je treba večletnega in težkega ter požrtvovalnega dela, predno je Slovenska kmečka zveza zopet združila v svojem taboru ogromno večino našega ljudstva. Sedanje volitve naj bi zopet dokumentirale enotnost in slogan spodnještajerskih Slovencev, s to parolo smo šli v boj. Toda liberalni škodljivci bi radi še v naprej ribarili v kalnem, zato napenjajo vse sile, da bi ne dobili enotne državnozborske delegacije. Laž, surova sila, nož in vsa enaka sredstva jim niso preslabila, samo če bi jih dovedla do uresničenja njihove razdiralne politike. Pomagalo jim vse to ne bo nič. Obračun bo samo toliko temeljitejši in radikalnejši. Neko gotovo škodo pa seveda imamo vsi od tega. S svojo brezumno politiko nas smerijo liberalci pred vso trezno mislečo javnostjo. Ko so naši poslanci v Gračcu započeli obstrukcijo, se jim je pridružil tudi dr. Kukovec in liberalni listi so peli slovenskim poslancem "huzama." Komaj je pa preteklo nekaj časa, že so nastopali proti obstrukciji in metali našim poslancem polena v hrbet. Seveda so s tem samo škodovali slovenskemu imenu in našemu ugledu. Sli so pa še daleje. Družili so se in se zopet družijo z ljudmi, ki so imenovali slovenske mladenice svinje in v svoji strankarski zagrizenosti niso našli nikdar besede, s katerimi bi obsodili nečuvano početje nemških liberalnih voditeljev.

PODLISTEK.

Pismi iz Švice.

Friburg, 26. maja.

Hvala Bogu, zopet sem v zeleni Švici, v divnem Fribburgu! Na svojem mestu sem zopet in kakor upam, mi bodo tudi v tem poletnem semestru muze tako naklonjene, kakor so mi bile v prejšnjih. Fiat!

Število slušateljev na univerzi je tudi v tem semestru približno toliko, kakor v zimskem, namreč okoli 700. Majhna razlika se opazuje le v tem, da so nekateri stari znani obrazi izginili in se prikazali novi, kar se pač na vseh univerzah tako godi.

Theologi Ogri so ustavili zdaj svojo akademico društvo „Hungaria.“ Iz tega se vidi, da jih je precej na univerzi; zlasti je precej premonstratencov.

Pred kratkim je bila poslana, kakor sem čital, na friburško vlado peticija od okoli 200 meščanov, v kateri zahtevajo od vlade, da se kmalu ustanovi še peta hči univerze, namreč medicinska fakulteta. Kedaj se bo pričelo delo, se še ne da povedati, a dolgo ne bo trajalo, ker se že delajo daljne priprave.

Kar obžaluje ne samo teologična fakulteta, temveč tudi cela univerza — kar lahko po vsej pravici trdim — je to, da je dr. G. Mauser O. Pr., profesor filozofije in zgodovine filozofije, bil primoran sistirati svoja predavanja za ta semester zaradi bolezni na grlu. Kakor sem slišal, je pred kratkim umrl njegov brat na ravno tej bolezni. Meni je profesor zelo imponiral in dopadel, — imel sem ga pet semestrov v filozofiji — kakor tudi zaradi njegove načanosti in objektivnosti. Oborožen s solidno teologično in filozofično izobrazbo obvladuje suverensko stroke logike in filozofije; da, njegova pridnost in njegov talent ga

še veliko bolj kot v politiki so oškodovali slovenski liberalci naše ljudstvo na gospodarskem polju. Z brezpričnemo lahkomišelnostjo so zapravljali ljudski denar in dovedli mnogo slovenskih podjetij, a še več revnega ljudstva do gospodarskega poloma. 300.000 K, ki jih bo pogoljila liberalna Glavna posojilnica v Ljubljani, tvori krono zadružnemu delu slovenskih liberalcev na Spodnjem Štajerskem. Ni jim zadostovalo, da so vpropastili Šoštanj, da so dovedli do nevzdržnosti žalsko pivovarno, da stoji pred bankrotom več drugih liberalnih zavodov, ampak 300.000 K ljudskega denarja se jim je zdelo potrebno vreči v nenasitno žrelo liberalnih sleparjev.

Čeprav ti ljudje vedo, da zna za vse te njihove grehe slovensko ljudstvo se mu vendar vsiljujejo. Nobeno sredstvo se jim ne zdi preumazano, nobena laž predebelata, samo če bi jim pomagala okrepliti omajano stališče. Pa ne bo šlo. Obračuna dan, ki so ga liberalci sami s svojim sleparškim delom izzivali, bo prišel dne 13. junija. S polnoštevilno udeležbo bodo naši volilci pokazali, da noče imeti nihče več nič opraviti z liberalno sodrgo. Poskrbeli bomo, da bo udeležba na dan volitve sijajna in vrgli bomo liberalce ob tla, da ne bodo nikdar več vstali.

Volilni boj.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj Maribor levi breg, St. Lenart, Zgor.

Radgona, Ljutomer je:

Ivan Roškar, kmet, Malna.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Ubogi dr. Zirngast tržki občinski zdravnik pri Sv. Lenartu je zopet prosil pri Südmarki podpore ter mu je že bila precejšnja svota dovoljena, a pred izplačilom se je še voštvo obrnilo na svojo podružnico pri Sv. Lenartu v tej začevi. A ta pa je odgovorila, da to vendar ne gre, da bi dobivali podporo taki doktorji, kakor je dr. Zirngast, ki je lastnik lepe hiše in ima toliko dohodkov, da voli celo v prvem razredu ter dela dobre kupčije celo z dunajskimi otroci. Da, tudi mi tako-le

uvrstita v ono majhno število mož, ki obsegajo s svojim znanjem vsakovrstne znanstvene discipline. Na filozofičnem polju je vedno pridno delal. Piše v znano revijo „Jahrbuch für Philosophie und spekulative Theologie“; in sicer je že nekaj časa sem obdeloval temo: „Das Verhältnis von Glaube und Wissen bei Averroes.“ Najnovejša njegova brošura je: „Die Lehre des von Papst Pius X. verurteilten Modernismus und der moderne philosophische Phänomenalismus“, Friburg, Švica, 1911; obsega 43 strani. — Naj nihče ne misli, da pretiravam, ali da ga povzdigujem čez mero. Ne. Učenec, ki ga je poslušal pet semestrov, si pač lahko ustvari objektivno sodbo o svojem profesoru. S ponosom pravim in si štejem v posebno čast, da je bil tudi moj profesor. Pri njegovih predavanjih je bila avla vedno natlačena, v koji je na razpolago okoli 70 sedežev. On je rojen Švicar, ljubljenc studentov. Želimo mu ljubo zdravje in zopetni pohod na univerzo;

Nekaj iz švicarske politične arena. Politični boji so povsod; danes tukaj, jutri tam. Zdaj so bili v Švici v nekaterih kantonih, pri nas v Avstriji še pridej, oziroma pri nas se že preludira. Dne 14. maja je bil dan sijajne zmage, dan veselja za konservativno stranko, ne samo v kantonu Lucern, temveč tudi v celi Švici. Ta dan so bile namreč volitve v kantonu Lucern v veliki svet (zbornica). Lucern je največji izmed sedem katoliških kantonov. Torej v Lucernu je konservativna stranka prav sijajno zmagala in tako je katoliški vladni princip, kateri je že od leta 1871 sem na krmilu, za štiri leta zopet potrjen in zagotovljen.

Značilno je tudi to, da so bile sedaj prvič volitve po proporecu. Konservativna stranka ima 88 poslancev, liberalna 62 in 7 socialdemokratov. Liberalna stranka ali svobodomisinci so na vse pretege agitirali; ako bi bili zmagali, bi ne bil samo katolicizem v nevarnosti, temveč tudi sploh pozitivno krščanstvo.

Naročna lista:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Cetrt leta	3 K
Mesečno	1 K
Posamezne številke 10 v.	
Zunaj Avstrije celo leto 17 K.	
Inserati ali oznanila	
se računijo s 15 vin. od 6 redne	
petitrste; pri večkratnih ozna-	
nil velik popust.	

Letnik III.

pravimo; sploh je že drzno, da on sploh prosi podpore okrog. Naj se raje bolje posveti svojemu zdravniškemu stanu in naj ne misli, da je zdravniški stan za njega le postranski zasluzek.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Semenj z otroci. Pretekli teden smo dobili prvo pošiljatev otrok iz dunajske najdenišnice. Pripeljali so jih na treh vozovih ter so jih najprej spravili v Sarnitzovo kegljišče, kjer je „po vsod neobhodno potreben“ dr. Zirngast zapičeval otrokom, da se ne smejo „mešati“ z slovensko deco. Mi se le dr. Zirngastu čudimo, zakaj se pač on ne drži tega gesla, ampak kaj čudno rad jemlje denar od slovenskega kmeta! Ko je Zirngast svoj nepotrebni govor skončal, so pa tržani kar divje planili na otroke in skoro bi zopet prišlo do počesa, ker vsak je hotel imeti vsaj enega otroka. Rečekti so se nam res smilili, ko so se tržani za nje trgali, kakor za živino na sejmu. Danes pa so se jih tržani že naveličali, kajti dr. Zirngast jih je s temi otroci jako razočaral, eden je gluhi, drugi so kratkovidci, tretji zopet ne znajo razločevati mojega in tvojega, le en par jih je res pridnih, kateri pa so tem bolj obžalovanja vredni, ker morajo služiti šentlenartskim nemčurjem v njihove slabe namene.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Letos pri nas ni takega volilnega boja, kakor je bil ob zadnjem deželnozborski volitvi. Naši Štajerjanci, kateri so še pri vsakih volitvah uganjali največje surovosti, delajo sedaj na tihem, da ne bi vzbudili pozornosti v naših vrstah. Pridno agitirajo za svojega kandidata. Pred nekaj dnevi je prišel Štajerjanski agitator k neki hiši. Ko je stopil v hišo in je zagledal na mizi „Slovenskega Gospodarja“, je skoraj ostrmel in je takoj vprašal hišnega gospodarja, če ima „Slovenskega Gospodarja“ naročenega. Ko mu je ta povedal, da ga ima, je začel zabavljati čez „Slovenskega Gospodarja“ ter mu rekel, naj bi si rajši naročil „Štajerčev“, katerega je na vso moč hvalil. Mož, ki že predobro pozna pisavo brezverskega in nemškatarskega „Štajerčeva“, mu ni ostal dolžen odgovora, zato je „Štajerčev“ agitator hitro odšel. To sem vam, dragi čitatelji, povedal, da tudi vi storite svojo dolžnost in agitirate med svojimi sosedji in znanci, da bo tudi v naši župniji dobil naš kandidat gospod Ivan Roškar pretežno večino, kar se gotovo zgodi, če stori vsaki svojo dolžnost. Torej, pozor! Štajerjanci so na delu. — Volilec.

Pazite na izkaznice in glasovnice!

V kantonu Lucern je sedem osmink prebivalstva katoliškega, in pri vsem tem je bilo oddanih okoli 15.000 glasov za liberalne kandidate. Odkod to? Na deželi je še veliko takozvanih staro-liberalcev, ki si še vedno nadevajo katoliški značaj. Pač bi že bil vendar enkrat čas, da se duhovi temeljito ločijo: ali — ali, in ljudstvo dobro in natanko pouči. To ne velja samo za Švico. Tukaj velja znani rek: Clara pacta boni amici! Da je konservativna stranka tako sijajno, tako slovesno zmagala, komu gre zasluga v prvi vrsti? Ali ne pridni, živilni agitaciji? Boj je bil velikansk in napor pred odločilno bitko; da, rekel bi, bila je monumentalna borba, kdo bo zmagal.

Casopisi pa so tudi storili svojo dolžnost; delalo se je z besedo, delalo se je s pisanjem. Tukaj se zopet vidi pomen dobrega časopisa. Tukaj ne budem razpravljaj o tej stvari, ker sem že svoj čas povedal par misli o žurnalistiki. V kantonu Lucern se bo sedaj kaj lepo razvijalo kulturno življenje; da, lepša zarja je prisijala, obeta se lepa prihodnost. Te lepše, boljše bodočnosti pa tudi rabi kanton Lucern — in katera dežela je ne rabi? Vrlo naprednega konservativne stranke pa kličemo ob tej priliki: „Bodi nam pozdravljen, konservativna stranka! Nebo naj rosi obilo blagoslova, Bog ti naj podeli najboljšega vespeha! Tvoja naloga je delovati v prospehu sv. katoliške vere in omike, v blagor in korist švicarskega dobrega ljudstva. Crescat, floreat!“

Tudi pri nas v Avstriji, v mili mi domovini, so volitve pred durmeli. Kakšen bo pa pri nas izid? Ali bo tudi tako sijajen, kakor v kantonu Lucern? Odgovor je lahek; kakšna bo agitacija, delo in trud, taka bo tudi zmaga. Kakor sem že enkrat ob priliku pisal, tako tudi zdaj kličem: Malo požrtvovalnosti in pogumno naprej in — zmaga bo sijajna. Katoliški ideji in krščanski načelom se morajo vpokoriti vse liberalne in socialdemokratske sile! P. H. K.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj Celje, Vrantsko je:

Dr. Anton Korošec,
deželni poslanec, Maribor.

Braslovče. Dr. Korošca že hudič jemlje! Tako je vsklikal pretečeno nedeljo po Roblekovi polzeljskem shodu dični braslovški sokol Klemen. Ampak, meni se zdi, da bo h... žive ljudi pobiral, se bo pač najprvo pri njegovih pristalihi oglasil, kjer je že došlo zrelih za njega. Temu poštanjaku pa tiko na uho povem, naj le lepo tiko bo, drugače bo svet marsikatero zanimivost zvedel od njega! Gradiva imamo že zadosti! Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce! Razumel!

Frankolovo. Zopet je prinesel „Nar. List“ v 23. številki ogrožen dopis, da bi v resnici lahko misili človek, ki mu niso znane tukajšnje razmere, da je večina Frankolovčanov liberalna. Dopisnik „Nar. List“ se vsak podpisuje z „Frankolski kmečki volilci“. Kakšni so pa ti kmečki volilci? Reči se mora, da se niti eden od teh, ki tako pridno zalagajo „Nar. List“ z lažmi, ne razume na kmetijsvo. O svojem shodu, ki so ga imeli za Robleka, bohnajo v svet, da jih je bilo nad sto na njihovo stran. Resnica je pa, da jih ni bilo nad 15 Frankolovčanov, ki bi trobili v njihov rog. Najbolj jih draži to, da se jih je veliko odtegnilo od njih, ker so spoznali, da ne koristi Roblek nič svojim volilem. Zato se posebno neki novi dopisun zaletava v zadnji številki „N. List“ v g. Macuha. Predbaciva mu, da se s tem, ker je krenil od njihove stranke, poteguje za županski stolec, obljublja mu tudi, da ga povabijo ti naprednjaki na volitev mladih vdov, in pravi, da nam želi dober apetit pri takem krščanskem možu. Dobro torej, ti drobno dopisunče. Ako se poteguje imenovani Macuh za županski stolec, zakaj pa ne gre sedaj ti več tako pogost v cerkev, odkar imamo novega organista, za kogega mesto se je baje tudi nekdo drug potegoval. Kajne da, gospod dopisnik? Resnica je pa, da se nek sosed, ki ti je postal zopet ljub, bolj poteguje za ta stolec, za kar je nekoč že precej riskiral. Toda to stoletje še nima upanja, da bi on dosegel to, da bi frankolski občini rekli: liberalna občina. Ob času občinskih volitev si budem volili ravno tako krščanskega župana, kakor budem letos, dne 13. junija volili le edino g. dr. Korošca.

Frankolski.

Grobelno. Razpoloženje za dr. Korošca je izborno, zlasti odkar so imeli liberalci dne 21. majnika tukaj svoj shod. Kdor je Čulek gledal, bi mu skoraj bil verjet, ko je trdil, da papež ne vidijo rad, če je duhovnik poslanec, ker Čulek se resno drži tudi tedaj, kadar govoriti neresnicu. Njegov agitator gre v tem še dalje in trdi, da so papež pisali lastnoročno pismo dr. Korošcu, naj ne kandidira. Znabiti so pa liberalci, na čelu jim pobožni Drotzenik, pisali do sv. očeta, naj jim pomagajo iz zadrege. Gotovo sv. oče uvažujejo njihove pobožne želje. Ti možejo pa dobijo iz Rima še kako odlikovanje, ker so o pravem času opozorili, kakšna nevarnost preti katoliški cerkvi od — strani dr. Korošca. Liberalci, zapišite si za uho: dr. Korošec je duhovnik po božji volji, on bo tudi državni poslanec po božji volji; saj veste: ljudska volja, božja volja. Delaveci in mali posestniki se še tukaj posebno zanimajo zanj, odkar so čuli praviti, da je dr. Korošec kot deželni poslanec zastopnik malih posestnikov, viničarjev in delavcev za pol slovenskega Stareja.

St. Jurij ob juž. železnici. Odkar se pripravljamo na volitve, prihaja tukaj na vsakega tretjega posestnika „Narodni List“ v več izvodih. Celjski ovinčarji, ki veda o dr. Korošcu toliko slabega povedati, misijo, da bo njih trobilo te može spreobrnilo na liberalno plat. Naš Čulek jih smatra celo za zaup-

nike, ter jih pošilja na debelo razne lepake, letake in ž njimi vred zlate nauke, naj jih na drobno razdele, a vse te reči pada na en kup.

„Kot kmet bo delal vestno in neumorno za kmečke koristi.“ Tako je govoril Roblek v Trnovljah. Roblek, povej nam, kdaj si pa že delal kot kmet? Nikdar! Kmet nisi bil, nisi in ne boš, torej tudi kot kmet ne moreš delati. Če si slučajno veleposestnik, to ni tvoja zasluga. V drugih volilnih okrajih imenujejo tako govorjenje hinavščino, v celjsko-vrantskem je pa nekaterim ljudem vse dovoljeno.

Zopet „neodvisen.“ Leta 1907 je kandidiral g. Roblek kot neodvisen kandidat. Komaj je bil izvoljen, že se je dal vpreči v liberalni jarem in vlekel je, kolikor je pač mogel, voz liberalne politike po ovinkov polni cesti, ki so jo markirali celjski liberalni mladiči. Čez 4 leta se je zopet prelevil in postal na novo „neodvisen.“ Leta 1907 je mislil samostojno, 4 leta je mislil z možgani liberalne stranke, sedaj hoče biti zopet samostojno misleč! Kako se že pravi takemu početju? Roblek, povej nam to!

Lažje. Vse predale svojih laži so že izpraznili liberalni agitatorji; sedaj ne najdejo ničesar drugega več zoper dr. Korošca, sedaj agitirajo s tem, da ni domačin. Al' ste malenkostni in smešni! Od kdaj pa je dr. Kukovec domačin v brežiškem okraju? Kdaj je bil dr. Božič domačin v slovenjgrškem okraju? In vendar so bili primorani vsi samostojno misleči volilci pri deželnozborskih volitvah voliti v slovenjgrškem okraju dr. Božiča. In vendar morajo vsi samostojno misleči volilci brežiškega okraja sedaj voliti dr. Kuščevca. Oj ljuba liberalna doslednost, ka ko si grda!

Zalčani se hudo trudijo, da bi stuhtali oskrnjevalca svoje farne cerkve; to se že vidi iz tega, da je nekaterim to, kar se je zgodilo, še premalo in grozijo, da sedaj pride na vrsto — oltar. Ne vemo natanko, če je žalskemu Šentku kaj več znano o tem, pa tudi vprašati nočemo, ker se bojimo za ugled, ki ga ima ravno sedaj žalski trg po zaslugu svojih liberalnih prvakov in njihovih priateljev!

Agitatorica. Neka nervozna žalska dama, ki ima sedaj ob volilnem času nekaj denarja tudi za pijačo žežnim naprednim volilcem, je izumila strašno pameten način agitacije. „Mož, bodeste za Roblek volili?“ „Se ne vem.“ „Pa doma ostanite!“ „Bom že še videl.“ „Ali pa oddajte prazno glasovnico!“ „Prazne ne bom nosil tje!“ „Pa srečno!“ „Z Bogom.“

Roblekova „zasluga“? Ni lažnjivega sredstva, katerega bi se ne posluževali agitatorji za Roblek. Razglasili so po listih in agitirajo od hiše do hiše, da je Roblek dosegel za zadolženo Šentjursko mlekarino podpore 32.000 K; drugokrat pripovedujejo zopet, da je dobil podpore samo 18.000 K. Nitri eno niti drugo ni resnično. Poljedelsko ministrstvo je ukazalo podpore samo 3000 K, redi tritisoč kron. Celi akt leži še pri namestištvu. Tudi teh tritisoč kron je ministerstvo milostno nakazalo, dasiravno niso še sedaj vsi pogoji izpolnjeni, ki se se od mlekarne zahtevali. Mi želimo, da mlekarne pročviča, ker bi lahko bila kakega pomena za gospodarski napredok in blagostanje Šentjurske občine; zato budem svoječasno tudi povzdignili glas, da se mlekarji, ki pride v normalne razmere, podeli izdatna podpora, da bude lahko delovala. Toda prvi pogoj je za njo, da se otrese vpliva celjskih krogov. Kako malo zaupanje vživa ravnou celjska Zadružna zveza, je najlepši dokaz, da se je zahtevalo od mlekarne, da odstopi od celjske Zadružne zveze in pristopi h graškemu „Verbandu.“ To je hud pogoj za nadaljnje podpore. O velikem zaupanju pri oblastih pa liberalni agitatorji ničesar ne povedo. Tako stoji s podporo 32.000 K, s katero agitirajo liberalci. Nam je taka gospodarska zadava prevažna, da bi jo vlačili v volilni boj; za sedaj smo

hoteli le opozoriti volilce na debele laži, katere trosijo liberalci za svojega kandidata Robleka, ki je pričeli akcijo glede te podpore čisto nedolžen; vodi to stvar že od leta 1909 kmetijska podružnica in kmetijska družba. Razkritja o tej zadevi bodo Roblekovi zopet jako neprijetna. To verjamemo. Toda resnica mora na dan!

Gotovlje. Gospoda nadučitelja Brinarja seveda ne sme nikdar manjkati na nobenem Roblekoviem shodu. Ta mož mora biti povsed zraven, kjer ga ni treba, drugače sicer ni zdrav. Prenesti ne more, da je S. K. Z. pri deželnozborskih volitvah potisnila liberalizem ob tla na celi črti. Njegove nad vse imenitne govorance po Roblekovi shodi so vedno iste. Klerikalci, klerikalci in zopet klerikalci, vedno odmeva iz njegovega grla. Ta mož vedno prosjači za obupnega Robleka glasov, češ, moramo si obdržati, lepo, krasno Savinjsko dolino. Svojo govoranco vedno sklene: (čujte in strmite!) „Pri naši stranki (seveda pri „Narodni“) je pravica, in kjer je pravica, tam je Bog, in kjer je Bog, tam je gotovo zmaga.“ — Ja, ja, naš gospod Brinar.

Polzela. Dopisun „Nar. List“ govori o tukajnjem pravcatem „taboru“, na katerem se je sešlo baje precej glav, da pozdravijo Franca Robleka, ki je prišel jako brzo z velikim zračnim šumom, oblečen v lepi elegantni obleki. Prinesel je seboj prav klaverne jezik, med kojimi je bil tudi Sporn, ki se je vsiljeval pred 10 leti za občinskega tajnika v Braslovčah, pa g. odborniki so njegovo prošnjo odklonili. Sedaj pa se mu je vendar le posrečilo, zlezi na eno izborno stopinjo, postal je namreč „agent“ liberalne stranke; sicer je baje ta stranka zelo kulturna, a njene pristeš pa le ni umestno nazivati samo z glavami! Opazovalce iz Braslovča vas bo moral poučiti o tej olikosti, kajti pri nas imenujemo glave samo štirinoge živino, kadar kupčujemo ž njo ob sejnih, ki so se ravnonkar odprli, ker so naši zastopniki poskrbeli za to, ne pa volilce. — Tudi nek poslovodja je pripeljal semkaj svojo glavo, a ni bilo nič „ksefta“, dasiravno je lepo rejena! Kar pa se tiče letuških 80 volilcev, bode pa dotični osebi ostala samo ničla, vsi drugi bomo pa volili g. dr. Korošca!!

Vrbje pri Žalcu. Liberalci bi se radi iznebili Cokana, oziroma posledic, ki so prišle nad nje vsled znane gonje o priliki smrti „narodne žrtve“. Kakor so lagali takrat, tako lažje sedaj. Cokan je umrl naravne smrti, to je znano vsakemu trezno mislečemu človeku, kakor tudi to, da je napadel on. Da so mu kupili liberalci venec z napisom: Narodni žrtvi — Žalčani, so se že sto in stokrat kesali. Zakaj so se pa vsedli na limanice gotovim ljudem! Takrat se je splošno govorilo po Vrbjih, da je daroval Roblek 5 K za venec, med tem ko so drugi liberalni tržani dajali po 1 K. Ker nismo nikomur nevošljivi, tudi Žalčanom in Roblekovo privoščimo „narodno žrtev“ Cokana. Naj pa dajo sedaj mir, ker drugače povemo še o tej stvari več.

IZ žalske okolice. Dovolite, g. urednik, da Vam pošljem teh par vrstic; upam, da jih boste sprejeli. Naj, kot bivši vojak, na tem mestu izrečem zahvalo poslancem S. K. Z., posebno pa g. dr. Korošcu, za njihov trud, s katerim so dosegli, da ste se odpravili zadnji dve orožni vaji in da se dovoli dopust ob žetvi. Vsak, ki je bil vojak, bo vedel, kaka dobrata je to. Zato pa mora vsakega trezno mislečega zgrabiti sveta jeza, ko vidi, kako vlačijo liberalci po blatu osebo g. dr. Korošca in sploh S. K. Z. Ko bi imel Roblek le eno trohico tega, kar so dosegli naši poslanci, pokazati, bi se mu s spoštovanjem odkril. Toda on nima sploh pojma, kaj se pravi to, „ljudsko delo“. On, ki zna komaj usta pošteno odprieti, on se naj bojuje, on naj z odločnostjo zastopa naše koristi? Ne boste smešni, kmetje, ne dajte se voditi za nos od raznih poliranih škrribontarjev in učiteljev, poslušajte glas

vse take, ki so se zaganjali v sveto katoliško cerkev, registrirala v listo blamiranih. Factum probat. Schnitzer nadalje zanikuje, da je bil sv. Peter v Rimu in umrl tam, notabene tisti Schnitzer, ki je pred 11 leti ravno to dokazoval, kakor piše en časopis, in doslovno učil: „Da je bil sv. Peter v Rimu in tam umrl, imamo dokaze iz vsega krščanstva.“ Nadalje: „Proti tem dokazom se ne more nič oporekat; noben pomislek ne more obstati.“ Kaj praviš ti? Ali je mogoča taka nekonsekvenca? Da! Factum probat. Dočim Schnitzer tajti ta zgodovinski faktum, dokazujejo drugi protestantski učenjaki, kakor Harnack, Müller, Quericke, Möller itd. Nastane vprašanje: Kako je prišel Schnitzer tako daleč? On je najprej začel pri primatu. Zgodovinski faktum je in tudi psihologično se da to dobro razlagati, da imajo vse herezije svoj začetek ne v negaciji primata, tudi ne v napačni ekssegezi besed Jezusa Kristusa, ki ga je obljudil, temveč najprej se razni nauki svete katoliške cerkve, bodoči verski, bodoči moralni ali popolnoma tajijo ali pa napačno razlagajo; ako jih potem papež obsoodi in zavrže, napadajo papeža, ker on jim je trn v peti, tisti močni, nepremakljiv jez, ki jim ne pusti dalje.

Ako papež pada, ali nauk o božji ustanovitvi primata, potem bo seveda lahko v koš vreči nauk svete cerkve. O da bi spoznal svojo zmoto, dokler še je čas in nazaj prišel v naročje svete katoliške cerkve, extra quam nulla salus, in ne končal tako, kakor Döllinger, ta „lumen scientiae“, kojemu padcu je bil povod infalibiliteta papeža, ker je v teški zvezi s primatom.

P. H. K.

Epilog k Schnitzer-aferi.

Friburg, 26. maja.

Dr. Josip Schnitzer, profesor v Monakovem, ki je formelno že odpadel od sv. katoliške cerkve, ki tudi, da je papež — ta skala, v katero se zaman zagajajo vse peklenske sile skozi vsa stoletja — od Kristusa ustanovljeno, gre vedno dalje in se pogreza v prepad, iz katerega se bo zelo težko rešil. Te naslednje misli bi radi povedali k znani Schnitzer-aferi zlasti zaradi tega, ker smo že lani v drugi polovici ravno v tem časniku o njem poročali in sicer v dveh člankih: „Najnovejši modernistični napad na papežstvo“, in „Modernizem nemških teologov razkrinan.“ Drugič pa tudi zato, ker polemika takrat še ni ponehala, in tudi Schnitzerja spoznamo sedaj tem bolje in njegovo duševno stanje. Resnica pa je tudi, da se položaj veliko bolje spozna še le po polemiki, ko se duhovi nekoliko pomirijo in polemika poneha; takrat se tudi lahko stvarneje premisli in presodi cel položaj.

Od tistega časa dalje približno do meseca novembra ali decembra lanskega leta, bi bil sledči tok njegovega modernističnega naziranja; kajti od novembra sem se ni nič slišalo več o njem, zlasti kar bi pomenilo nadaljni korak njegovega naziranja. Kajto znano, je Schnitzer izdal brošuro: „Je Jezus ustanovil papežstvo?“, v kateri negira božjo ustanovitev papežstva, in katera brošura je tudi formeln odpad od sv. cerkve; on ni več na dogmatičnem stališču.

Na to brošuro je odgovoril dr. Frie Tillmann, profesor v Bonu, ki ga popolnoma uniči in dokaže v

svoji brošuri, kako nelogičen in nekonsekventen je profesor Schnitzer. Vse je željno pričakovalo, kako stališče bo zavzel nato Schnitzer in kako se bo zagovarjal.

Na Tillmannovo objektivno kritiko pa odgovori Schnitzer z brošuro: „Papežstvo ustanovitev Jezusova?“ Ne dokaže prav nič, refutacija pod vsako kritiko; namesto da bi objektivno in stvarno odgovarjal, kakor smemo, da, tudi moramo pričakovati in zahtevati od vsakega akademično izobraženega moža, je v svoji polemiki popolnoma subjektiven. On očita Tillmannu, da se on predvrne proti njemu, kot starejšemu možu, nastopati in ga pobijati.

To je logika, to je filozofični odgovor! Zdi se, kakor da bi se stari ljudje ne mogli motiti, in nasprotno, da mlajši može nimajo nikdar prav, ako so v polemiki s starejšimi. To je konkluzija njegove logike. Sploh so v celi brošuri take nekonsekvenčne in kontradikcije, da blamira cel stan.

Ta brošura pa je tudi pokazala par excellenze, toda ne v smislu Schnitzera, temveč kako razkrinkano je liberalno časopisje, katero ga je zagovarjal, ž njim simpatiziralo („Kölnische Zeitung“).

Takrat so pisale liberalne „Münchener Neuesten Nachrichten“: „Das Dogma von der Stiftung des Papsttums durch Jezus Christus ist eine der größten und folgenschwersten Konstruktionen und Fiktionen, die die Geschichte kennt.“ In liberalna „Augsburger Abendzeitung“ je pisala: „Die geistige Macht wurde gleich der weltlichen Herrschaft seitens der Päpste angemaßt.“

Tako pišejo časopisi, ki so Schnitzera zagovarjali in se potegovali za njega. Toda zgodbina je

svoje vesti. Nobenemu poštenemu kmetu ni mogoče iti s tako stranko, ki dela za svojega kandidata s tuljenjem, psovanjem, s kolji, noži in celo tudi s č... blatom. Proč od njih, dokler je še čas, da se ne omaže, proč, vam kličem! Oklenite se trdno K. Z. in pomagajte dr. Korošcu do sijajne zmage!

Trnovlje pri Celju. Učeni gospod Prekoršek so spisali veličastno poročilo o „veličastnem“. Roblekovo shodu pri Binclu. Da je bilo vse bolj veličastno, je bil Mahne predsednik, ki je v krepkih besedah podutarjal, da se gre za zmago napredne kmečke misli nad hinavščino in lažjo. Pričakovali smo, da bi Mahne govoril o tem, da se gre za zmago Narodne stranke, pa ne, njemu se gre za napredno kmečko misel. Kako si misli Mahne to „napredno kmečko misel“, seveda nismo mogli izvedeti. Roblek je govoril tudi o klerikalnih sleparjih. Naj Roblek počaka; imel bo priliko, slišati o sleparjih, ki so mu veliko bližje, nego klerikalci. Če so to vse Roblekove zlate besede, bo Prekoršek že vedel, drugi ne vemo o tem ničesar. Največ zlata je bilo o tem, da je veličastno-slovensko obljubil, da bo delal kot „kmet“. Roblek, ali Vas nisram, da se tako smešite. Cel svet ve, da niste kmet, in vendar govorite, da boste delali kot kmet. Kako se imenuje tako govorjenje, naj sodijo volilec. Veličastnost shoda je povzdignil tudi dr. Koderman iz Celja. Mnogi so se namuzali, ko je pozival Roblek volilce, naj se obračajo nanj za nasvet in pomoč. Roblek, v kakšnih zadavah? Morebiti v kmečkih, v katerih imajo menda naši hlapci veliko več pojma, nego Vi? In pomoč! Štiri leta smo je bili deležni! In veličastnost shoda je zaključila veličastna resolucija g. Prekoršeka, potem pa je zavlačal mir po naših kmečkih domovih!

Dobrna. Za župana na Dobrni je bil izvoljen z 11. glasovi zadnjo nedeljo g. Franc Pušnik. Pri prvi volitvi je bil prejšnji g. župan Franc Jevnišek enoglasno izvoljen za župana, in se mu je dala s tem najlepša zaupnica, kar je tudi občinski odbornik gospod župnik Kukovič posebno poudarjal. G. Jevnišek je imel veliko prestati od zarobljenih pristašev „razsvetljene“ posilinemško-narodne stranke. Zastopniki te stranke so oddali prazne glasovnice, kar je tako pomembivo za stranko, ki je v vsakem pomenu prazna. — Včeraj, dne 31. maja sta prišla dva avtomobila iz Celja, in se je začel danes avtomobilni promet Celje-Dobrna. Če nas le ne bo spet „lahalo“. — Električnih žic se kar sveti ob solnec na Dobrni, električna luč sama pa je še skrita. Te dni nam bo baje prvakrat zasvetila. — Opozarjam slovenske goste na naša društva, ki so pripravljena gostom vsestransko svetovati.

St. Pavel. Zanierjevi hlapci prihajajo pridno razgrajat na dr. Koroščeve shode. Videli smo njihove, od vina obtežene figure, v St. Jurju in na Gomilskem. Iz St. Jurja se je peljal en hlapec, do dobra natrkan. Vpil je venomer s hripavim glasom, kakor da je požrl cel gramofon. Ko so mu na nekem kraju naši fantje nekoliko pomagali, se je ustavil in začel groziti z revolverjem. Naši so ga pozvali, naj ga le pokaže in se mu približali. Tu pa mu je zlezla vsa korajža v hlače in brzo jo je pobrisal. Tudi na Gomilskem se je drl en njegov hlapec na vse pretege. Ko je bilo blizu stoječim že preveč njegovega gobeždanja, mu prislomili neka razumna ženska, tako gorkib, da jih bo pomnil vse življenje. Bo menda res treba učiti na tak način liberalcev manire.

Auf, Roblek! Neki liberalci se je v gostilni preveč navlekel Roblekovega navdušenja. Vpil je nekaj časa: Živio Roblek! A ko mu je alkohol preveč zmešal pamet, se je pa začel dreti: Auf, Roblek, lauf!

St. Jur ob Taboru. Vprašamo krajni šolski svet, zakaj pusti lepiti liberalne lepake na šolsko poslopje. Sola vendar ni kraj za volilne klobasarije N. stranke. Ali pa bomo začeli tudi lepake Kmečke zvezze devati na šolo.

St. Jur ob Taboru. Krasno je uspel dr. Koroščev shod na Krizevo. Tudi pametni nasprotniki so ga tisto poslušali. Le zunaj k oknom se je postavilo med naše nekaj mršavih kričačev, ki pa niso prišli do besede, dasi so pili korajžo celo noč. Ko smo šli zjutraj k sv. maši, smo jih srečevali v dvomljivem stanju, kako so se vračali z nočnih pohodov. Usmilile so se nam uboge liberalne pare, ki se morajo še ponoc žrtvovati za svojo divjaško stranko. Po sv. opravilu so se priguncali pred zborovalni prostor. Cerkve seve ta dan niso videli od znotraj, ker so preveč „bogaboeči“. Gotovo njihov „pobožni“ Roblek ni nič boljši. Ko se je začel naš shod, je bilo slišati ob oknu par liberalnih vzidhov, ki pa so kmalu utihmili. Naša dekleta so jim namreč povedala takih, da so jo drug za drugim odkurili v oštarijo. Ko je prišlo do glasovanja, ni bilo niti ene roke proti dr. Korošcu. Taki ste liberalni junaki! Dekleta vas vženejo v kozji rog. Pa še pridite kaj v vas, postrežemo vam še z drugačnim poprom.

St. Jur ob Taboru. Nič bojevitih dopisov ni bilo dosedaj od nas, kakor iz drugih krajev. Volilna borba se je bila nekaj časa le z jezikom in papirjem v obliku lepakov in letakov. Kakor jud slabo robo, priporočajo liberalci na dolgo in široko Roblek, psujejo pa Kmečko zvezo. Naši lepaki za dr. Korošca pa so kratki, ker vemo, da se dobro blago samo hvali. Pri belem dnevu, kakor pošteni ljudje, obešamo mi lepake K. Z., liberalci pa smolijo svoje ponoči, ob uri duhov. Sramujejo se svoje podivljane stranke, zato ljubijo temo. Neumni so pa tako, da devajo lepake visoko pod hišne in kozolčne strehe, kjer jih brez daljnogleda nihče ne more brati. Nam je prav. Mi smo namreč mnenja, da kdor visoko leta, nizko obsedi. In tako se bo zgodiло na dan volitve z Roblekom.

Roblek — na orehiu. V strahu pred Kmečko zvezo je zbežal Roblek s svojim letakom na vrh orehovega drevesa, in si ne upa več dol. Kdor ne verjame, naj pride v St. Jur ob Taboru. Svetujemo Briglju, naj poskrbi Roblek drug prostor. 13. junij bo kritičen dan prve vrste za liberalce, in strele, ki rade udarajo v najvišje vrhove, bodo tem ložje porazile Robleka, čim višje ga liberalci silijo.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice je:

Franc Pišek, kmet, Orešova vas.

St. Lovrenc nad Mariborom. Kakor znano, je kandidat kmetov, malih posestnikov in delavcev, v naših kmečkih občinah g. Franc Pišek. A mestna gospoda v Ptiju in Mariboru mu je postavila protikandidata, in sicer štajercijanskega posilinemca Kresnika. Ta Kresnik je poslal našemu občinskemu tajniku 1 K. da bi oznanil pri cerkvi njegov volilni shod za 5. junija t. l. — Kmetje! Ne pojrite Kresniku na limanice!

Sv. Duh v Ločah. Na svojem tukajšnjem volilnem shodu na Križevu je Kresnik med drugim popadel tudi poslanca Korošca in mu je hotel z namigavanjem v svojem neslanem govoru očital veleizdajstvo, češ, kaj pa je hodil po Srbskem. Mi ne vemo, ali je g. Korošec res hodil kedaj po Srbskem, to pa vemo, da ni veleizdajalec in sploh nikak izdajalec. Pač pa vemo, da je Kresnik odpadnik svojega slovenskega naroda, ker ga hodi v imenu štajercijanske stranke po svojih shodih skvarjat in okuževat. Kresnik, svetujemo ti, bodi raje doma, in ne hodi po tako nevhaležnih shodih, kakoršnega si imel tu v Ločah, kjer te niso hoteli niti tvoji lastni štajercijanski pristaši priti poslušati. Navzoči Possek in učitelji pa so kremžili svoje obraze, ker so morali poslušati tvoje neslasti, otroci in ženske pa so se smejali tvojim bedastom, poštenim, veljavnih volilcev pa sploh ni bilo. — Očividec.

Iz Pohorja. Res čuden možak vam je naš župan! Že pred dobrim mesecem se je širokoustil v neki gostilni, da bo on volil Kresnika, ker le ta je za Nemce. Že dobro, očka župan, znabiti Vas bo tisti večni kandidat Kresnik izuril v nemščini, kar bi bilo potrebno, ker ste Vi kot imeniten Nemec nekemu rezervistu pri odhodu k orožni vaji zapisali v vojaško knjižico: „Abgemetr 14 Obrill“ (Abgemeldet am 14. April). Računski podčastnik se je kar čudil in skoraj ni hotel verjeti, da se nahajajo na našem Pohorju tako izvrstni Nemci. Zato naj pa Nemec Nemca voli. Vsi drugi pa smo enoglasno za kandidata Pišeka. Pa ko bi bili, gospod urednik, videli našega župana dne 28. maja pri volilnem shodu Kresnika, kako je požiral besede, bili bi mu gotovo rekli, naj vendar pazi, kajti namerilo bi se lahko, da bi mu naletelo v goltnec dosti muh. Sedaj pa, očka župan, le na agitacijo za Kresnika; ko pa poteče doba Vašega županovanja, bomo mi delovali za to, da se Vam bo stolec županstva čisto gotovo prevrgel, kajti pristaša „Štajerčeve“ lažnjive stranke ne maramo v svoji sredini. — Več kmetov.

Smiklavz na Dravskem polju. V četrtek, dne 1. t. m. zvečer smo imeli pri nas prvi javni shod. Vršil se je v gostoljubni gostilni g. Florjančiča. Otvoril ga je vrli naš pristaš g. Potočnik, predsedoval je zavedni domači župan g. Florjančič. Poslovodja Zebot je v daljšem govoru slikal naše gospodarske odnošnje, navajal razne uspehe, ki so jih priborili poslanci S. K. Z., in opozarjal na razne pripomočke, s katerimi si lahko izboljšamo gospodarski položaj. Urednik Kemperle je osvetlil protinarodno politiko štajerčevcev in pozival, da gredo dne 13. junija vsi na volišče za našega slovenskega kandidata g. Pišeka. S krepkimi „Živio“-klici na Pišeka, je g. Florjančič zaključil lepo zborovanje.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj: Ptuj, Ormož je

Mihail Brenčič, kmet, Spuhlja.

Ploj ali Brenčič, vpraša „Sloga“ v številki dne 2. junija. Na to vprašanje je samo en odgovor: Brenčič! Ploj je kančidat najklavarnejše sorte, kar jih je v Avstriji. Niti kandidirati se ne upa, temveč je večkrat v javnosti slovesno povedal, da ne kandidira več, celo da se umakne iz političnega življenja. Kdo bo torej volil človeka, ki se je pred svojimi najvernejšimi pristaši izjavil, da se umakne iz političnega življenja? Slabo uslužo izkazujejo Ploju tisti, ki sedaj agitirajo za njega, ker s tem hočejo njegove besede postaviti na laž. Ali so res v takih čislih holratove besede? In načelje, kako zaupanje in spoštovanje morejo imeti naši pošteni kmetje do moža, ki na eni strani izjavlja, da ne kandidira več in da se umakne iz političnega življenja, na drugi strani pa se pusti od liberalnih advokatov, liberalnih študentov, liberalnih učiteljev kandidirati proti poštenemu in dñičnemu kmetu?! In ne samo v ptujsko-ormožkem okraju se je priredila ta hinavska in ostudna politična komedija, temveč tudi v Ljubljani se jo je hotel vprizoriti, pa je vendar tamkaj zmagala treznost in poštenost. Kak političen poštenjak je torej ta mož: izjavlja, da ne kandidira in se umakne iz političnega življenja, pa bi bil vendar rad poslanec, če ne v starem, pa v kakem drugem volilnem okraju!

Take politične odkritosrčnosti in doslednosti smo že vajeni od Ploja. Odkar je iz Slovenske kmečke zveze uskočil k liberalcem, je vedno ostal isti. Naše ljudstvo mu je za njegovo politično značajnost že vlogo plačilo pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Se hujši odgovor mu bo dalo pri sedanji državnozborski volitvi, ko si niti ne upa več kandidirati in hujši na volilne shode, temveč pusti za sebe agitirati liberalne advokate in učitelje in več ali manj, prej ali slej spušte študente. Ploj je padel, ko je kandidiral, temveč mora pasti sedaj, ko se niti ne upa več kandidirati. Proč s Plojem! Živel zvesti in značajni pristaš Slovenske kmečke zveze, pošteni in razumnji kmet in odločni branitelj kmečkih pravic, Mihail Brenčič!

„Sloga“ laže. „Sloga“, ki se rađa hlini krščansko, je začela lagati na prav ciganski način. Med drugimi je prinesla tudi nesramno laž, da so merojni faktorji v Mariboru sklenili, da bi se moral g. Brenčič, ako bi bil izvoljen, umakniti dr. Korošcu, ki bo baje — seveda po pobožni želji krščanske „Sloge“ — v Savinjski dolini propadel, in da bodo potem v ptujsko-ormožkem okraju takoj zopet nove volitve. To je vse prav po slogaško zlagano od začetka do konca, kar se že iz tega vidi, ker bo gospod dr. Korošec v Savinjski dolini gotovo zmagal in vsled tega ni niti potrebno tako posvetovanje. Take nesramne laži si izmišljajo sloganji, da bi begali ljudstvo. To so možje in poštenjaki, ki so vredni svetega pokrovitelja. Gospod dr. Ploj, kaj pravite k temu, da od vas plaćana „Sloga“ tako grdo laže?

Prosti volilci svojih volilcev bo prepustil svojo izvolitev Ploj, ki se niti ne upa več kandidirati. To prosto voljo so naši krščanski kmetje že pokazali, ko so ga vrgli pri zadnjih deželnozborski volitvi. Se bolj mu bodo pokazali to prosto voljo dne 13. junija, ko bodo volili Brenčiča, in poslali hofratu za vselej v penzion.

Governik mora biti naš poslanec, pravi „Sloga“. Kako imeniten governik je Ploj, so se že večkratlahko prepričali njegovi poslušaleci, ki so se čudom čudili, da tako visok gospod niti pravilno slovenski ne govor. To so vam naši kmetje boljši governiki.

Kmečki kandidat je baje Ploj. Toda postavili ga niso — kmetje, temveč liberalni advokatje, po zvišanju plači liberalni učitelji in par liberalnih študentov. Lep „kmečki“ kandidat.

Cesarja, cerkveno oblast, celo nemški vitežki red — čuje, kakšni narodnjaki so vam ti liberalno-slogaši — kliče „Sloga“ na pomoč za ljubljenega Ploja. Res, slaba mora presti gospodru nekandidirajočemu hofratu, ki bi bil pa rad poslanec!

Duhovnike ostudno napada zadnja „Sloga“. Spravila se je med drugimi nad g. Zorka, Menharta in druge. Opozarjam nesramno tetko „Slogo“, naj bo vsaj pametna, če že ne zna biti dostojna. Sicer bomo primorani, poseči v zgodovinske predale in zopet pripovedati o nekem hofratu, ki je imel v nekem brinju nekaj opraviti, radi česar je prišel v sodnisko preiskavo radi par. 127. Bo zanimiva povest, ki bo gotovo vzbudila splošno pozornost.

Sv. Bolzenk pri Središču. Naši liberalci imajo sedaj v volilnem času veliko dela. Pripravljajo se za odhod, ker tukaj jim ne cveta pšenica za njihovega liberalnega zmaja. Liberalci ne maramo, še manj pa tistega gospoda iz Dunaja, ki nam ga tako vsljujejo. Spoznali smo vas, liberalci, dobro, kam merite s svojo liberalno puščico. Povemo vam v lice, da vašim besedam ne zaupamo več. Dne 13. junija gremo vši na volišče, ter damo glasove našemu vrlemu katoliško-narodnemu tovarišu Mihaelu Brenčiču, kmetu iz Spuhlje. Vsi za njega! On pozna naše kmečke težnje. Kmet naj kmeta voli, pa ne gospoda! Torej, volilci, naj se po naši fari razlega samo en glas: M. Brenčič bo naš poslanec! Ploj, pa le pri miru stoj! Živelja Slovenska kmečka zveza in njen kandidat M. Brenčič!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Čuje, kakim osebam pošiljajo Plojevc svoje volilne plakate in govor plojevskega župnika Fr. Segula! Samim znanim štajercijancem, n. pr. A. K. v Litmerku, O. F. v Strjančih i. dr. Potem naj pa se pravijo Plojevc, da niso z vsemi mogočimi, Kmečki zvezi nasprotuočimi strankami v zvezi? In s takimi volilci in za takega kandidata bi naj mi zavedni kmetje in udje Kmečke zveze šli roko v roki 13. junija na volišče? Nikoli in nikdar. Lenarčka fara je že vedno dobro volila. Le tisti kot, od koder pride navadno slabo vreme, je hotel delati štajercijansko in ploščko zgago.

Sv. Marijeta niže Ptuja. Nismo vti tukaj sami liberalci ali sami Poljaši. Ne, dne 13. junija bodo pokazali, da ne ubogamo vti komandi Žunkovičevi in že precej starega študenta Vesenjaka. To se je že videlo pri zadnjih deželnozborski volitvi. Najhujši liberalci in pristaši nadučiteljevi so pre ob Dravi; to pa radi tega — tako sklepajo naši liberalčki — ker so kmetje ob Dravi zadnjiji volili Zadravceva. A motite se, gospodje; tam so kmetje volili Zadravceva, ker jim ga je priporočal in se zanj trudil maloveški krčmar z gesmom: „kmet naj kmeta voli.“ O brezverskem liberalizmu stranke, ki ga je postavila, je bil čisto tih oblik so bili kmetje zapeljani. Ta gospod je lahko liberalec, če mu je draga, a kmetje so odločni katoliški možje. Zapomnili so si to geslo in bodo radi tega letos z veseljem oddali svoje glasove kmečkemu tovarišu, Mihaelu Brenčiču, kmetu v Spuhlji.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Vsi veste, kako se puran razkorači, če mu pokaže rudeče barvan robec. Razkoračili so se tudi naši liberalčki in štajercijanci, ko je napočil glas, da bodo volitve! — Študentu gospodu Žunkoviču in mladima gospodoma učiteljem njihova politična žila ni dala miru. Mora-

li so se politično razkoračiti. In seveda, ker še kaj pametnega ti „politiki“ ne morejo govoriti, so pač storili to, kar so znali — kar so se naučili iz liberalnih časnikov. Zmerjali in zabavljali so čez našega gospoda župnika in deželnega poslanca z vsemi primki, katere znajo dajati liberalci poštencim ljudem. Pri gospodu študentu se nič ne čudimo, a nevolja je nas pograbila, da tako nedovoljeno napada gospoda deželnega poslanca gospoda učitelja, ki bi morala vzgajati mladino k lepemu in plemenitemu. Pri tema učiteljem se viči, kako liberalni časniki s svojimi obrekovanji vplivajo na človeka, celo če se šteje med izobražence. Posebno pa ti politični otroci očitajo gospodu poslancu, da ni nič storil in da je z obstrukcijo škodoval narodu. Da je gospod župnik mož dela, da je storil več, kot mu stan veleva, je priča cela župnija, ki jo je v vsakem oziru, zlasti pa v gospodarskem, povzdrignil, mnogo tisočakov je vseled njegovega delovanja prišlo v našo župnijo, postala je v marsičem vugled drugim. Da je kot poslanec tudi storil svojo dolžnost, o tem imajo soditi volilci. Omenjena trojica vse svoje življenje še deseti del tega ne bo storila za splošni blagor, kakor je to storil gospod poslanec. Obstrukcijo v Gradcu je odobrilo z velikim navdušenjem vse spodnejstajersko ljudstvo, tudi liberalci so bili za njo, so jo hvatali kot potrebno. Ali bi naj slovenski poslanci mirno gledali, kako večina zapravlja denar, kako je hotela šolstvo, zlasti slovensko, popolnoma dobiti v oblast, ali naj bi mirno puštili, da so 200.000 K črtali za podporo vinogradov, da so zasmehovali kmečki stan. Seveda možnosti, odkritostnosti, požrtvovalnosti in trezne razsodnosti ni najti pri liberalcih, tudi pri njihovih generalih ne, še manj pa pri takih, kakor so prej omenjeni trije. Mislijo si, da so Bog več, če zgago delajo, a ne pomislijo, da — slovensko ljudstvo ne plačuje za to učiteljev.

Gospod Žunkovič pri Sv. Marjeti že hoče zopet našim kmetom komandirati. Boste zopet slabo naleteli, le mirni bodite! Nismo še pozabili, kako ste nas hoteli osrečiti s tem, da ste en cel vagon luka za nas prodali. Pa kako? Se še spominjate na nezadovoljnost kmetov, ki je nastala takrat proti vam? In na ono veselico, ki so jo privedli dijaki, dobrí, verni dijaki, ne taki, ki z zabavljanjem pohajkujejo po naši lepi fari — na tisto veselico se še tudi spomnите! Ljudstvo bi rado imelo poštano zabavo, vi ste pa nasprotovali. Solsko sobo ste zaprli, toda vsi domači župani so podpisali prošnjo na okrajno glavarstvo, da se da dijakom soba na razpolago. In konec vsega je bila vaša popolna blažina. Veselica je izborno vspela. Ne pleše torej vse po vaši godbi in tudi dne 13. junija ne bo. Bomo videli! — Kmečki fant in volilec.

Spuhlja pri Ptiju. Shod, ki ga je imel pri nas dne 31. maja zvečer pri gospodu županu Šamprlu naš kandidat gospod Mihael Brenčič, se je imenito obnesel. Udeležba je bila velika, volilcev čez 150, zastopani iz občin Spuhlja, Budina in Brstje s svojimi župani. Predsednikom je bil izvoljen posestnik gosp. Zelenik, ki je vodil celo zborovanje. Kandidat gosp. Mihael Brenčič je v jedrnatih besedah razvil svoj program, naslanjajoč se na Slovensko kmečko zvezo, koja ga je postavila za kandidata, in koji program bo tudi vedno zvesto izpolnjeval. Kot drugi govornik je nastopil gospod kaplan, ki je govoril o različnih strankah, ki so si tuči postavile svoje kandidate, s katerimi nas hočejo preslepiti in zvoditi na nepravou pot. Edini nasprotnik je bil gospod Halodeja, ki se je ogreval za Ploja, toda dokazalo se mu je, da je na krivem potu. Konečno je bil z velikim navdušenjem proglašen enočasno kandidat gospod Mihael Brenčič, ki bo dne 13. junija tukaj častno zmagal. Živelja kmečka zveza in njen kandidat!

Kakor pred 4 leti za Zadravcu, tako sedaj pri Sv. Marjeti agitira nadučitelj za Ploja. Na zadnje sta se vendar z moškanjskim Vesnjakom srečno našli, četudi sta si že večkrat skočila v lase (zadnja državnozborska volitev, dijaška veselica). Pa slabo priporočilo je za Ploja, če zanj agitira naš nadučitelj. Lep mir in res složno življenje je bilo v naši fari, ko so nas učili še naš nepozabni gospod Vobič. Takrat se je ustanovilo bralno društvo pod gospodom Schreinerjem, ki je priznalo krasne igre in veselice, pri katerih so naša vrla dekleta nastopala v narodnih nošah. Pa prišel je Žunkovič in počasi spravil v odbor večino liberalcev, sebe, učitelja in še par njegovih zvestih. S tem pa je društvo padlo in spi, naše ljudi pa so raztrobili v svet kot liberalce, kar pa ni res, samo ni ga, ki bi nas zopet dvignil. Lani smo sicer videli eno igro „Brat Sokol“, v kateri se grdo zasramuje pobožnost in dela pohujšanje. Mašo je bilo poslušalcev, in še ti so obsojali igro. Volilci Šmarjetki, dostikrat ste že pokazali, da niste zadovoljni s tem, kar vam pove nadučitelj. Ostanite tudi sedaj tako. Tovariši, pevci in tamburaši, odgovorimo mu, saj itak veste na kaj, s tem, da gremo vse korajno v boj, na agitacijo za Mihaela Brenčiča, kmeta v Spuhlji. — Kmečki fant.

Nova vas v občini Ragoznica pri Ptiju. Tukaj je imel v nedeljo dne 28. maja, ob 4. uri popoldne, rudečarski shod Mihael Kosel iz Gradca v gostilni France Bračiča. Ta kandidat je razvijal svoj socialdemokratični program v tako slabih nemščini, da še gotovo niso sami rudečarji dobro razumeli. Napadal je Orniga, Ploja, najbolj pa Kmečko zvezo in njene kandidate, kakor tudi naše duhovnike. Navzoči Štajerčijanci niso nič ugovarjali, tudi liberalci so mirno v žep vtaknili, ko je Ploja napadal. Da je mu niso

po volji bili davki za vojaščino, očital nam je, da se nič za delavstvo ne brigamo, da jim ne damo potrebnih šol, in priporočal je „Rudeči prapor.“ K koncu je pozival navzoče volilce voliti njega, ker on je edin rešitelj ljudstva. Pri vsem kvasanju ni bilo nikakoršega navdušenja, nihče nič ugovarjal in tudi se nič po njegovem izvajaju k besedi oglašil, dasiravno je gospod Bezjak, krojaški mojster v Ptiju, pozival k besedi. Načo se je k besedi oglašil naš pristaš in kandidatu pošteno zabrusil, posebno da naš kandidat Slovenske kmečke zveze desetkrat boljše govoril in tudi desetkrat boljše zmožnosti ima, kakor ta rudečkar. Radi tega nastopa je dobil naš pristaš kozarec pod noge, tako da bi lahko bil občutno ranjen, ako bi ga zadel. Rudečkarji so kar divji postali. Žalostno zadost za Ragoznico in Novo vas, da se tukaj nikdo ne briga, kaj se godi v njihovi sredini, da se takšnih shodov ne udeležijo naši pristaši, da bi temu sociju pot pokazali, od koder je prišel. Posebno žalostno pa je za gostilničarja gosp. Fr. Bračiča ml., ki takim ljudem prostore dovoli, da izvajajo domaćine, oziroma kmečko ljudstvo, od katerih ta gostilničar živi. Kmetje Urbančami, zapomnite si to. Še bolj žalostno pa je to, ker je dotični lokal sedež bralnega društva, ki ima namen v prvi vrsti skrbeti za izobrazbo kmečkega ljudstva, kar je pa seveda liberalcem deveta briga. Poglavitna skrb jih je zabava pri godbi itd., udje se pa učijo samo zapravljati. Zato pa pri društvu ni skoro nobenega našega pristaša, ampak skoro sami učitelji, uradniki in mestni komisi. O tem drugokrat več!

Proč z liberalnimi surovinami!

Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. Dragi Št. Lovrenčani, pristaši Kmečke zveze! V nedeljo dne 28. maja ste videli in slišali svojega kandidata gosp. M. Brenčiča, kako stvarno je razvijal svoj program. Zraven ste tudi slišali, kakšna stranka je za Ploja. Videli ste njihovo obnašanje in surovost. Iz tega lahko sklepate, koliko so vredni taki ljudje in njihova stranka. Nekatere osebe tukaj vam hočejo kar vsiliti dr. Ploja za kandidata, če ravno ne kandidira, in zakaj? Zato, ker se jim je obljubilo lepe telice in bice za pleme po zelo znižani ceni. Mogoče dr. Ploj sedaj uresniči te obljube, če ga zopet izvolite, ker do zdaj tega še ni storil. Je pač ostalo samo pri obljubah. Kaj ne, gospodje Čeh, Petrovič in Skrlec, ki se toliko za Ploja trudite? Zagorski Hole pa tudi zna, kako žalostno je, če se iz županskega stolca pade, zato se sedaj toliko trudi, da bi se Ploju ne prevrgla poslanska klop. Pametni in pošteni možje pa bodo volili dne 13. junija našega kandidata gospoda Mihaela Brenčiča, kmeta iz Spuhlje, s tako večino, da bo nasprotne strah. — Šentlovrenčki volilec.

Kmetom v ptujsko-ormožkem okraju v pomislek. Z vso silo nastopajo poleg Plojevcev Štajerčijanci zoper Kmečko zvezo. Njihovo delo je obrekovanje, zabavljanje, laž in — podkupovanje. Njihov namen je nahujskati slovenske kmete zoper lastne tovariše, s tem oslažiti slovenski kmečki stan, vzeti mu zaupanje v samega sebe, z neprestanom hujskanjem in s šnopsom zastrupiti kmečko mladiščino, ga gospodarsko uničiti ter tako pripraviti pot nemškemu gospodarstvu. Seveda v besedah in v hinavskem „Štajercu“ poveličujejo kmečki stan in mu Bog več vse obljubljajo, a njihova dejanja so vsa drugačna. Dejanja nam izpričujejo, da so vse njihove lepe besede laž! Štajerčijanski voditelji so ali odpadniki, ali pa papirnatí kristjani, podpirajo lutrovsko odpadništvo; komiji in drugi nemškutarski uslužbenci se udeležujejo na potelje svojih gospodarjev protestantovske službe božje in se norčujejo z vernih katoličanov. Leta 1908 so neki procesiji vzelki križ in po njem hodili. Poleg drugih preprirov še hočejo verski prepri zanesti na Spodnjestajersko. Slovenskemu jeziku odrekajo vsako pravico, slovenski narod hočejo uničiti. Urednik Linhart je v Gradcu sam rekel, da so posilinenci „predstraža Nemcev.“ Še črviček v prahu se brani, slovenske matere sin pa se da zapeljati od brezvestnih nemškutarskih hujščev, da svojo lastno mater sovraži in preganja. Posebno pa so nemškutarji v gospodarskem oziru najhujši škodljivci spodnejstajerskega kmeta, saj je itak njihov namen, ga gospodarsko uničiti. Sicer pa so voditelji Štajerčijancev menščini: trgovci, šnopsarji, odvetniki in uradniki; od nekdaj pa so ti sovražniki kmečkega stanu. Hočem vam navesti le nekaj dokazov! Ljudje Štajerčijanske stranke so v prejšnjem deželnem zboru bili zoper izprememblo lovskega zakona kmetom v korist, kakor so zahtevali slovenski kmečki poslanci. Da nam zajec toliko škode dela vsako leto na polju, v sadonosnih, v vinogradih, se imamo Štajerčijanski gospodi, med njimi tudi Ornigu, zahvaliti. Kako potrebno je, da se kmečki fant bolj izobrazji v gospodarstvu, a Štajerčijanske stranke vodje so bili zoper slovensko kmetijsko šolo. Glavne dohodke imamo kmetje od živine, tamen še varuje pred popolnim propadom. Da so Štajerčijanski voditelji zares zakleti sovražniki kmečkega stanu, so pokazali s tem, da so hoteli uničiti našo živinorejo! Mestni zastop ptujski z županom Ornigom na čelu in drugi zastopi nemškutarskih mest in trgov so zahtevali, da se naj meje odprejo tuji živini, da bi smeli iz tujih držav v naše uvažati živino. Kaj bi nastalo iz tega? Kuga med našo živino bi se še bolj razširila, kakor se je vsikdar zgodilo, kadar so odprli meje tuji živini. Cena naši živini bi pada še bolj, nam kmetom bi bil glavni vir dohodkov uničen, s tem pa bi bila zadana kmečkemu stanu

smrtna rana. Ptujski mestni zastop z županom Ornigom in seveda tudi drugi mestni zastopi, je lani tudi zahteval, da naj se iz Amerike vozi v naše kraje argentinsko meso, da bi s tem pristili kmeta, svojo živino pod ceno, v lastno škodo prodajati. V okrajnem zastopu gledajo samo na korist meščanov in nemščarske gospode. Ceste delajo in v dobrem stanu vzdružujejo le tam, kjer je to mestu v korist in kjer ima Štajerčijanska gospoda svoja posestva (na primer zahodni del Haloz, Sv. Lovrenc, Cirkovce, St. Janž i. drugod), tam so jih ceste deveta briga. Nočejo jih delati, na primer da bi Cirkovčani dobili zvezo z marioborsko in slovenjebistriško cesto, nočejo že obstoječih navažati in v dobrem stanu obdržati. Zakaj ne? Zato ker jih gospod Ornig ne potrebuje, v teh krajih on in ptujska gospoda nima posestev, pa si misli: Vozite po blatinih cestah, meni se tam ni treba mučiti! — Navedli smo le nekatera dejanja, ki kažejo, da je Ornigu in Štajerčijanski stranki korist kmečkega stanu — deveta briga! Zato pa je izdajalec kmečkega stanu vsak, ki hoče oddati svoj glas za ptujskega meščana Orniga, kdor zanj agitira in hujška proti Kmečki zvezi. Ornig je kandidat verskih in narodnih nasprotnikov, je kandidat najhujših sovražnikov in škodljivcev kmečkega stanu. Zdaj Ornigova trebenta „Štajerc“ seveda obljubuje vse mogoče in nemogoče, še bolj pa to delajo plačani in najeti agitatorji, uslužbenci okrajnega zastopa in razni šnopsarji. Celo sam Straschil straši okrog; teče pijača, obljubujejo se ceste, telice, biki itd. Da jih ni sram! Sramota pa tudi za vsakega kmeta, ki se da podkupiti, da podpira sovraga svojega lastnega stanu. Tovariši, kmetje, pojasnjujte svojim sosedom in drugim zaslepljencem, kak je Ornig, kakšna je vsa njegova družba — v resnici, v dejanju. Vsi na delo za edinea, pravega, kmečkega kandidata — kmeta Mihaela Brenčiča!

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj: Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj,

Gornjigrad je:

Dr. Karl Verstovšek,
deželni poslanec, Maribor.

St. Vid nad Valdekom. Poročil se je dne 29. maja trgovec in gostilničar Karol Repolusk, brat tukajnjega velečastitega gospoda župnika, z vrlo mlašenko Marijo Pustinek. Na gostišču se je nabralo za „Slovensko Stražo“ 9.50 K. Mlademu paru daj Bog obilo sreče in blagoslova!

Sp. Dravograd. Nedavno je Werdnigov sin agitiral med kmeti za svojega očeta. Neki pošten mož ga vpraša: „Ali spoštuje Tvoj oče duhovnike, ali jih sovraži?“ Ta odgovori, da jih ne spoštuje. Kmet mu je kratko rekel: „Le beži, Tvojega očeta nikdar volil ne bom!“ To je možat kmet! Čast mu!

Otišnibreg. Kako srce ima Verdnik za kmeta, v nebo vpije njegov kamenolom! Na kakšen način ga je kupil od rajnega Ferariča, po domače Rožiča, je znano po vsi okolici. — Drugi slučaj. Komaj je Verdnik župan postal, je bilo njegovo prvo delo, da je zahteval zvišanje svoje plače. Ko se mu je to nepotrebno zvišanje dovolilo, je čez pol leta že zopet zahteval večjo plačo in to je bilo potem pri vsaki seji na dnevnem redu, tako da je nazadnje en odbornik vstal in Verdniku v obraz rekel: Ce ne morete s to plačo izhajati, odložite županstvo! Takšno srce ima Verdnik za kmeta, reci za kmečke žope. Zato pa tudi v Otiškem bregu noben pošten kmet vsljivega Verdnika ne nara.

Otišnibreg. Werdnig se jako moti, če misli, da ga bodo tukaj v domači občini volili celo železničarji in uradniki železniške postaje. On se vsaj vedno zanaša na nje; toda pristudil se jim je že zdavno, ker so gospod župan visokega obnašanja. Nekod pravijo, da so taki visoki gospodje noben, drugoč pa da so aroganti.

Velenje. Ježovnikove gospice so začele zopet agitirati za liberalce. Le mirno, Joževnikova hiša! Mislimo, da je boljše, da se ne vtipkate tudi vi ženske v volilno borbo. To itak veste, kako je bilo v vaši hiši ob deželnozborskih volitvah, dasi je gospod državni poslanec živel. Tedaj je ljudstvo obračunalo z liberalci. Neprjetno bi bilo za vas, če bi ljudstvo obračunalo še z vašo hišo!

Dravska dolina. Saččovi nemških šol za slovenske otroške. Sicer priden, marljiv učenec je večkrat kruto žalil dobrega, skrbnega očeta, med drugim mu očital nevednost, imel ga za buteljna — ker je namreč v par letih neke nemške šole blizu Maribora nekaj nemških besed (stavkov gotovo ne!) se naučil; oče pa je trd in trden Slovenec (iz Partini), mati iz slovenskih Rač. Že sosedom so preselili pikri odgovori 13letnega sina očetu. Katehet ga je v šoli opomil na četrto božjo zapoved, mu jo petkrat glasno povidal ter trikrat zahteval, naj jo učenec ponovi, opisal starša kot namestnike božje in največje dobrotlike. A držal se je napeto, jezno in naposled nevoljno izbruhnil: „Ich versteh nicht windisch!“ Seveda je dobil pojasnilo o tej psovki materinega in očetovega jezika, katehet pa je srce globoko zabolelo — otrok, ki doma vedno le slovensko sliši in govori, šolar, ki je že nad dva meseca vselej le slovensko odgovarjal katehetu, naenkrat ne razume slovensko, ko ga človek opomni na četrto zapoved. Starši, ali še ne boste spregledali, kako vam nesrečne ponemčevalnice vašo lastno kri in meso odtvujejo, kako vam pa

čijo tiste otroke, za katere se toliko trudite in pehate, naposled ste jim slabši, neumnejši nego sebičen tuje, nego kvarljivi zapeljivec. Ne jezite se na katehet: ne smejo v nemških šolah slovensko govoriti z vašimi otroci. Ne jezite se na učitelje: oni imajo vsako poluro nauka natančno predpisano in ne smejo, če bi tudi hoteli ali znali, z vašimi otroci govoriti domače, torej jih tudi ne morejo vzgajati k dobremu. Vso oblast ima čez učni jezik v šolah graški šolski svet (imenoma "deželni" ni vreden). Vi stariši pa nimate zoper sedanje uravnava šol nobenega vplivnega zagovornika razven poslancev S. K. Z. Zaupajte preustrojitev šolske uprave svojemu deželnemu poslancu gospodu dr. Karolu Verstovšku ter ga dne 13. jun. pošljite tudi v državni zbor, da bo njegova pomoč vam izdatnejša. Koristite le sami sebi. Sole kakor so sedaj, delajo iz vaših otrok naravnost vaše —sovražnike!

Mozirje. Cvet podivjanosti delavcev in barab iz žalske okolice, ki tukaj kot škarpovci ali vodne bubre si služijo svoj kruhek, pač lepo osvetjuje neka skupina, ki je v neki gostilni javno nastopila za oboževanega kandidata Robleka s klici: Proč z dr. Korošcem, doli s farji itd. Ko jih je postavil gostilničar na hladno in pokazal, kje je zidar napravil vrata, so ti slabejsi deli človeškega rodu dalje razgrajali, in eden je celo izbleknil, da ne rabi duhovnika še na zadnjo uro ne, in se bo dal rajši od šindarja kot mrho zakooati. Ali ni to višek zbesnelosti? Gospod Roblek, uplivajte v smislu morale na Vaše zbesnele neomikane nižje sloje, Vi ja niste več sposobni za Dunaj, dokler Vaše pristaše v boljšem tonu ne vglasbite. Kako se to strinja z edinim stebrom žalske farne cerkve? "Narodni List" piše, da ste Vi že danes zmagali, kar bo rad vsak verjel, kar se tiče surovin podivljane tolpe. Dne 13. junija pa bo zmagaala pravica in resnica, ter stranka mirnih, za napredek vnetih kmetov z besedami: Živel naš dični voditelj dr. Anton Korošec!

Gornji Grad. Za binkoštne praznike dobimo obisk v osebi nekega Podržana, ki je vpisan v rojstni knjigi za Johann Werdniga, in želi pred svojo smrto, kakor nekdaj Martin Krpan, slovenski junak, videti tudi stolni Dunaj. Kot zastopnik neke posebne zmesi ter sekete združenih štajercijancev, in od celskih doktorjev odvisnih bosopetnikov, se nam vsiljuje za kandidata. Kakor je splošno mnenje, lavorik pri nas ta zatiški župan ne bo žel, ker v našem okraju ga nikdo ne mara. V tem smislu namignil nam je tudi naš okrajni zastop z soglasno sprejeto znano zaupnico za našega enotnega kandidata dr. K. Verstovška. Vsled tega je nastal hud piš, ki nam je odnesel skoraj vse liberalce, a ostali so začeli strašiti z nekim medvedom iz Menine planine, ker jim je specilni vse maslo odnesel. — Živel dne 13. junija naš kandidat dr. K. Verstovšek.

Plešivec. Naš shod je bil res lušen. Prišlo je vse polno gospodov na njega. Mi smo se kar čudili, da nas imajo ti gospodčiči tako radi. Pa drugi dan smo le začeli premišljevati, da to ne more biti odkrito, ker drugače ni nikdar teh liberalcev med nas, samo kadar so volitve pridejo. Učitelj Tajnik, ki misli, da ga mi Bog ve kako čislamo, toda on je še premlad, da bi preveč na njega držali. Dr. Serenc je namigaval s prsti. Werdnig so pač sedaj ob volitvah fejn gospod! Mi jih pač poznamo, da nas po volitvah še pogledali ne bodo. Pa naj bo, kakor je. Pili smo vsaj zastonj; plačevalo se je za pijačo, da je bilo veselje; smodke smo pušili na skupne stroške, da smo vsaj na shodu kadili Werdnigu. Mislimo smo si pa, ko so ti le gospodje odšli: Kdor misli, da se pošteni glasovi pridobjijo s pijačo, ta poštenih volilcev ne bode pridobil, ker pošteni može niso taki lačenbergerji, da bi se dali kupovati za šnops in smodke. Očka Werdnig, ne bode držala vaša kandidatura!

Razbor pri Slovenjgradcu. Zelo zanimivo je opazovati sedanji volilni boj. Jasno se vidijo različni nagibi, ki vodijo ljudstvo v volilni borbi. Mnogo je ljudi, katere vodi pri tem častilakomnost, mnogo ki jih vodi dobičkarija, mnogo ki jih vojujti sovraščvo do verskih naprav, posebno mnogo pa takih, katerim je menda že prirojeno, da morajo nasprotovati vsemu. — kar teži po pravici in resnici. Vse te ljudi vidimo v liberalnih, nemškutarskih in socialdemokratičnih vrstah. Ljudje pa, katerim je mar za resnico, za blaginjo ljudstva, za katoliško vero, za pravo slovensko narodnost, katerim ni ta beseda le vaba za nerazsodneže, katerim niso volitve le boj za mandate, ampak stvar dalekosežnega pomena, ki posega v versko, gospodarsko in narodno misljenje in življenje vsakega državljanja, so zbrani — kar se tiče Spodnjega Štajerja — v Slovenski kmečki zvezi. Zato je dolžnost vsakega volilca, da se na dan volitve udeleži volitev. Komur je resnica več kakor laž, komur je odkritosčnost več kakor hinavščina, komur je značajnost več kakor omahljivost, komur je katoliška vera več kakor protestantizem ali brezverstvo, vsak tak bo volil le kandidata S. K. Z. Sram bi lahko bilo ljudstvo, ko bi tako slabo varovalo svoje lastne interese, od katerih zavisi takorekoč njegovo življenje, da bi liberalca, nemškutarja ali socialističnega volil. Naj tako volijo tisti nekateri, ki misljijo, da so volitve kak šport, brez kakih globokejšev veljav. Vsi pa, ki se čutite katoliške Slovence, pridite dne 13. rožnika na volilče in oddajte kakor en mož svoje glasove kandidatu S. K. Z. dr. Karolu Verstovšku. Smete se zanesti, da bodo vaše zadeve v dobrih rokah; storil bo, kar bo le v njegovih močeh. Storite pa s tem dobroto — vsaj v gospodarskem oziru — tudi tistem, ki sedaj najbolj rujejo proti vam in vašemu kandidatu.

Otiski Vrh. Opazujemo gostilničarja, ki izdaje sodavico, da njegov sin med vožnjo, ko prodaja sodavico, deli "Narodni List." Pustaši S. K. Z., gostilničarji se nič ne zavzemajo prav za tako sodavico, če se jim prilaga ta načrtotni list. Lahko se priti, da bode po volitvah vso sodavico vozil proti Werdnigu ali proti Celju. Očka, premislite si, kaj sin dela!

Werdnig je okrajni zastop slovenjgraški. Naš Werdnig še vedno pošilja pisma tistim, katere je hotel vreči iz slovenjgraškega okrajnega zastopa. V pismih jih roti, naj mu pomagajo. Toda noben župan neče ganiti prsta za njega; vsi vedo, zakaj so ga vrgli iz okrajnega zastopa. Toliko so pa tudi pametni, da so spoznali, da mož ni za poslanca, kakor tudi ni bil za okrajni zastop.

Pameče. Kot pošten, pravičen in resen kmet, ki dobro poznam razmere v državnih zbornici in dobro poznam gospoda Werdniga, svetujem: Johann, lepo doma ostani, nalagaj lepo les naprej, kakor si doseđaj; kmet nisi bil, oral nisi nikdar, sejal tudi nisi! Prodajal si les! To še bodeš delaš naprej, pa poslanec nikdar ne boš. Ali razumeš? — Pamečan.

Okolica Mozirje. V "Narodnem Listu" z dne 26. maja naznajajo, da bo na binkoštni torek živinski sejem. Čudno skrb imajo naenkrat liberalci za našo živino, pa mi kmetje jih spregledamo, ker namen je prozoren. Ni liberalcem toliko za živino, pač bolj pa za glasove liberalnih volilcev ob bistri Savinji, kateri bi se radi na nameravani Werdnigov shodeh napeljali ter štajerčjanstvu kandidata. Podržana tudi k nam ogladili pot. Ta nakana se bo pa izjalovila in bo drugim podržana, ker Mozirje v najnovejšem času ni več toriše za neslahe prepire. Naši tržani so spoznali, da, kdor prepir seje, tudi prepir žanje. Mi hočemo mir in zopet mir, zato gorie tistem, kdor začne v trgu prvi kamenje metati, ker s tem je že v naprej obsojen. V večini je moč in častna naša prihodnjost zagotovljena. Pohvalno bodi povедano, da do sedaj v trgu še nobeden gostilničar ni prestolil meje dostojnosti in prepustil lokal Werdnigu za volilni shodek. Kličemo mu: Dobro došel na eno malo južino; naj si bo svest, da bo povsod primeren odgovor. Vratolomno zrakoplovstvo bo ravno tako klaverno končalo pod mozirškim jezom, kakor je to svoj čas bridko poskusil Kac. Enako se bo tudi Podržanu preskrbel političen pogreb, na katerega se lahko v svoji pobožnosti že sedaj pripravlja. Zgodilo se bo seveda to le v mejah dostojnosti, nikakor pa ne po vzoru spodnjessavinjske znane pobalinske družali in cestnih razgrajalcev, med katere pa nikakor ne štejemo poštenih spodnjessavinjskih kmetov. Gospod Werdnig, torej na svidenje in pripeljite seboj tudi še kakšnega dohtarčka gonjača!

Mozirje. Zmiraj se je pravilo, da bo imel gospod Werdnig v Mozirju samo zaupen shod, ker pravih prijateljev v Mozirju nima več kot pet. Sedaj pa smo le zvedeli, da bo shod javen, a da se je to samo namenoma prikrivalo. Na svidenje, gospod Werdnig, na sejmov dan! Prišli bomo v obilnem številu pristaši Slovenske kmečke zveze s svojim kandidatom dr. Verstovškom na čelu. Če nas ne boste pustili na shod, bomo imeli pa svoj shod, kjer bomo malo posvetili v vaše zajče lastnosti. Živel naš kandidat dr. Verstovšek, ki pride že v drugi med nas!

Werdnig bi bil res izbran poslanec. Vsak narod skrbi, da ne pošlje nesposobnih poslancev na Dunaj. Najbolj pa pazijo povsod, da ne pridejo zdaj v zbornico politični kašperščki, da ne osmešijo svojih volilcev. Werdnig že sedaj na shodihi govoriti talko, da majejo njegovi pristaši glave. Pri Lobeju je rekel: "Ko budem na Dunaju, se budem trudil za vas; ako mi pa ne bude mogoče kaj doseči, pridem nazaj in bom povedal, da volite raje stare babe in pošljite tiste na Dunaj!" Če že na shodihi tako govoriti ta mož, kako bi še le čekal na Dunaju. Tukaj se že sedaj norčuje z volilci, na Dunaju bi pa omilovali volilce, ki imajo takega zastopnika.

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj Šmarje, Rogatec, Kozje je:

Dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje.

Koprivnica. V nedeljo dne 28. maja se je vršil v prostorih gospoda F. Peniča volilni shod, na katerem je razvila svoj program kandidat Slovenske kmečke zveze dr. Fr. Jankovič. Predsednikom zborovanja je bil izvoljen z vsklikom posestnik J. Kukovič, njegov namestnik pa je bil župan domače občine Jakob Kunej. Kandidatura gospoda dr. Jankoviča je bila z velikim navdušenjem sprejeta.

Kandidat obeh slovenskih strank za mestno skupino Celje

Ormož, Sevnica, Laško, Brežice, Ljutomer, Slovenj Gračec, Slov. Bistrica, Šoštanj, Marenberg, Muta, Vučenica, Zgor. Vižinga, Gortina, Sobota, Rogatec, Slatina Zdravščice, Studenec, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Vojnik, Konjice, Vitanje trg.

Ivan Rebek,
ključavničar v Celju.

Rogaška Slatina. Pred tednom so naši veliki Nemci ustavnili podružnico Südmark. Največ so se za to trudili direktor dr. Mulli in njegovi priručnici. Naši deželní poslanci pa naj si to dobro zapomnijo.

kako na Spodnjem Štajerju deželní uradniki delajo vsenemško politiko in rujejo proti slovenskemu ljudstvu! Slovanski gosti, pozor na žepo! Kadar se kaj tukaj pobira, ali priepla v dobrodelne namene, večinoma Schulverein in Südmarka vlečeta dobiček. — Dne 31. maja zjutraj je umrl za mrtvoudom prvi "kurgast", gospod profesor v pokoju Anton Riedel, ki je pred 30 leti služboval v Novem mestu. Sveti mu večna luč!

Hinavci.

Eno glavnih orožij v sedanjem volilnem boju tvori tudi vprašanje: Kaj so dosegli poslanci S. K. Z. s svojim voditeljem dr. Korošcem na čelu? Vprašanje je ravno tako podlo, kakor hinavsko. Odgovor bi bil najkrajši, če bi rekli: dne 13. junija bodo vsi kandidati S. K. Z. sijajno zmagali in volilec bodo s tem povedali, da vedo, koliko so dosegli naši poslanci. Toda, ker se liberalni zarukači radi plipljejo za besede, za to hočemo biti nekoliko bolj jasni. Navesti hočemo samo nekoliko najmarkantnejših dejstev iz delovanja naših poslancev in mislimo, da bo to zadostovalo vsem nezrelim liberalnim gobezčačem. Naši poslanci so z dr. Korošcem na čelu zabranili nečuvnini vinski davek, dalje zvišanje plač deželnih uradnikov in končno zvišanje novih deželnih dolgov. Ker naleta poslanca ne obstaja samo v pridobivanju novih dobrot, ampak tudi v zabranjevanju krivie, smo že samo radi navedenih faktov lahko hvaležni poslancem Slov. kmečke zveze. Toda to še daleko ni vse. Če prav so se moralni naši poslanci v vsej začnji štiriletni legislativni dobi boriti proti krivčnemu nemškemu sistemu, so vendar tudi marsikaj dosegli. Dosegli so olajšanje vojaškega bremena (dopuste ob žetvi, odpravo dveh orožnih vaj itd.), zboljšanje postave zoper živinske kužne bolezni (zvišanje odškodnine za poginulo živino), letni državni prispevek šest milijonov kron za povzdrogo živinoreje itd. V državnem in deželnem zboru so sprožili nebroj kmetu koristnih predlogov in se potegujejo za nje; pri tem je pa treba še upoštevati, da so liberalci skozi 40 let gospodarili in slabe postave kovali in da tudi Bog sveta ni na en dan ustvaril.

Ze iz teh kratkih naštev lahko vsakdo uvidi, kako so naši poslanci bili vedno na delu in kajko je podlo in hinavsko, če stavijo liberalci za nevedne volilce namenjeno vprašanje: Kaj so poslanci S. K. Z. dosegli? Ti ljudje bržas menijo, da so naši poslanci take korenine kakor raznij Robleki. Ta res težko pove, kaj je koristnega storil, kajti vse njihovo delo je obstajalo v skrivnostem molčanju in pa v glasovanju za predloge, ki bi uničili našega živinorejca. Vse robato tajenje ne pomaga nič. Dne 28. nov. 1907 je glasoval Roblek za Rennerjev predlog, naš se dovoli uvoz tuje živine iz Rusije, Rumunije in Srbije. Da je to res, se lahko vsakdo prepiča v stenografskem protokolu z dne 28. novembra 1907, kjer najde na strani 2790 med raznimi socialdemokrati, ki nazivljajo kmeta za oderuha, tudi člčnega liberalnega Robleka. Vse zaviranje, da se je šlo samo za nujnost predloga, je smešno. Vsa javnost je vedeela, da hočajo socialdemokrati s svojim predlogom nastopiti proti kmetom in njihovim poslancem, zato so tudi vsi pravi kmečki zastopniki glasovali proti. Samo Roblek je izgubil ves čut za blagor kmeta, kateri ga je volil in je glasoval za njegovo gospodarsko vničenje. Zato bo dne 13. junija tudi ta kmet govoril in poslal liberalnega Robleka med staro šaro. Ljudje, ki se tako norčujejo, z našim ljudstvom, ne smejo biti slovenski poslanci!

Kandidat Slovenske Kmečke zveze za volilni okraj Laško, Sevnica, Brežice je:

Dr. Ivan Benkovič,
deželní poslanec, Celje.

Dr. Kukovec in Cobal v lepi slogi hodita na shode in drug drugega farbata. Dr. Kukovec misli, da bo dobil mokraške glasove, Cobal pa računi na liberalne in si jih drug drugemu obljubljata za slučaj ožje volitve. Čemu pa to? Saj bodo naši somišljeniki skrbeli, da že dne 13. junija zmagoslavno iz boja pride S. K. Z. Če bi naši volilci bili premični pri prvi volitvi, potem si bo roke mel gospod Cobal, ne pa dr. Kukovec. Zato je vsak glas Kukovca samo voda na mlin socialdemokratu, ki zelo prešerno nastopa. Zato veljaj načelo: vse v boj zoper brezversko, breznarodno in protikmečko socialno demokracijo!

9000 K podpore se je zadnje dni razdelilo v breškem političnem okraju; dr. Benkovič je prelejal vse oblasti, da je še v začnjem trenutku pridobil za uboge poškodovance po toči in peronospori, kar se le da. Liberalci pa še naprej lažejo, da je gospod dr. Benkovič zoper take podpore. Čemu pa? Ali ima dr. Kukovec res tako slabo mnenje o volilcih, da misli, da njihova pamet ne sega preko njegovih lažnjivih letakov?

Volilcem iz Posavja. Na nedeljskih shodih Narodne stranke v Rajhenburgu, na Vidmu in na Blanici, na katerih se je ponujal našim volilcem general vseh slovenskih liberalcev na Štajerskem, dr. Vekoslav Kukovec, kot državnozoborski kandidat, se je pokazala Narodna stranka v vsej svoji ostudnosti. Po geslu enega največjih brezbožnežev sveta, namreč

francoskega brezverca Voltaireja, katero geslo se pa glasi: „Laži kakor hudič, nekaj se jih bo že prijelo“, se je na teh shodih res lagalo, da so se morali liberalci vsakemu razsodnemu poslušalcu pristuditi v dno duše. Človek bi ne verjel, ako ne bi bil sam priča tem nepopisnim lumparijam, da imamo med Slovenci ljudi, ki imajo to drzno čelo, da si upajo na dan s takimi neresnicami, kakor se je to zgodilo v veliko sramoto Narodne stranke, ja, rekel bi v veliko sramoto celega slovenskega naroda na omenjenih shodih. No, sad svojega nastopa v naših krajih bode žela Nar. stranka dne 13. junija, ko bode njen kandidat dr. V. Kukovec lahko na prste seštel glasove, ki bodo oddani za njega. Nobeden pošten volilec ga ne bode volil, ker človeka, za katerega se dela samo z očividnimi neresnicami, z grdim obrekovanjem in opravljanjem in še z gršim zavijanjem resnice in podlim sumničenjem, takšnega človeka ne sme in noče imeti naše ljudstvo za svojega zastopnika na Dunaju. Zato pa, cenenji kmečki volilci iz Posavja! Nikdar še vas nismo s takim povdankom svarili pred Narodno stranko in njenimi pristaši, kakor storimo to danes, ko smo doceela spoznali to gardo hinavštva in breznačajnosti. Nikdar vas pa še tudi nismo zvali tako resno v tabor Slovenske kmečke zveze, kakor to pot, ker vidimo sedaj, kam bi vas vtgnil pripeljati brezverni nasprotnik. Pod umazano plahto Nar. stranke vi ne smete in ne morete biti, ker ste pošteni in resnicoljubni možje. Vaš prostor je le pod neomadeževano zastavo Slovenske kmečke zveze, kjer se zbirajo v mogočnih, nepremagljivih vrstah pravi krščanski korenjaki, možje poštenja in značajnosti. Kandidat Slovenske kmečke zveze pa je gospod dr. Ivan Benkovič, deželnih poslanec v Celju. Njemu dajmo dne 13. junija vse pošteno misleči volilec svoje glasove in častna bode naša zmaga na lažnjivim nasprotnikom.

Trbovlje. Minulo nedeljo je priredila Jugoslovanska strokovna zveza shod, ki je bil nad vse sijajen. Na shod je poslal osrednji odbor zveze gospoda profesorja Drmastijsa iz Ljubljane. Govornik je v dnevurnem govoru pojasnil delovanje zveze. Z veseljem so člani poslušali podatke, ki jih je gospod profesor navdel. Zveza je v svojem poldrugoletnem obstanku zbrala kapital 12.000 K.; vkljub temu pa je izdala za podpore članom že nad 3.000 K. Z začudenjem smo vzeli na znanje, da je zveza, vkljub temu, da priejava mnogo shodov, izdala za te samo 80 K. Da je ta izdatek tako malenkosten, je vzrok, ker predavatelj v pretežni večini razne zvezine shode opravijo brezplačno, kar je seveda članom v veliko korist, ker se tako kapital množi. Povdariaj je, da je ta strokovna organizacija že jako razširjena; tudi med Hrvate se je že upeljala. Razkril je v vsej nagoti socialno demokracijo, in z natančnimi podatki dokazal, da ista delavstvu ni v korist, marveč v škodo. Seveda to ni bilo všeč socialdemokratom, katerih je nekaj, z urednikom „Rudarja“ Mrakom na čelu, prislo na shod. Ti so seveda vsa očitanja socialdemokraciji zanikalivali. Ko pa jim je gospod profesor vse s številkami dokazal, so morali umolkniti. Govornik je tudi dokazal, kako socialdemokracija rapidno pada, kar je vzbudilo pri naših članih veliko navdušenost. Predavatelj se je v svojem govoru dotaknil tudi državnozbornskih volitev. Povedal je, kaj so sklepali in učrenili naši poslanci v bivšem državnem zboru v korist delavstva. Navzoči socialdemokrati so imeli seveda koj svoje vsakodnevne topove in ladje na jeziku, za kar pa so dobili krepki odgovor. Slišali smo tudi o draginji, katero socialdemokrati predlagajo našim poslancem. Tudi za to očitanje so želi sociji gorosteni poraz. Predolgo bi bilo opisovati več o tem shodu. Povemo samo to, da je socialdemokracija razkrinka na in zaupanje našega delavstva do nje omajano. Pristop k naši strokovni organizaciji pa bo s tem shodom rasel. Izrekamo zahvalo zvezzi in gospodu profesoru, ter prosimo, kmalu zopet na svodenje. Na shodu so govorili tudi predsednik lokalnega odbora gosvod Zupan in gospod kaplan Pečnak. Shod se je zaključil z navdušenimi živijo-klici na kandidata dr. Benkoviča.

Barona Moscona prizmodarije ob letošnji državnozborni volitvi se ne smejo vzeti tragično, in kdo pozna bliže tega barona, se le smehlja onemogli jezici starega našega narodnega nasprotnika. Po svoji zmožnosti bi bil k večjemu sposoben za župana kakšni kmečki občini, in je tudi večkrat kandidiral na županski stolec v Pišecah, a hudomušni Piščanji so mu skoraj vedno stolec spomaknili, ter ga k večjemu tu in tam za občinskega „Ersatzmanna“ izvolili, kar ga je neznansko jezilo. Res je pa, da silno skrbi za ceste, osobito, če vodijo k njegovemu gradu, za druge pa, da odlaga baje svoje nič vredno kamenje in gramoz. Skoraj nikdar ne boš videl starega barona v okolini svojega gradu brez grabelj ali motike v roki, da ostranjuje vsak nepotrebni kamenček ob celi plohi zmerjanja. Zato pa vzbujajo najnovejši politični prijatelji Moscon-Kukovec-Stiker le veselost, in fotografija, ki bi predstavljala barona, kako mu pomaga prijatelja grablje in motiko nositi, bi bila vredna groša.

Trbovlje. Ustrelil se je dne 29. maja t. l. Michael Zupančič, bivši paznik in posestnik v Gaberskem. Vzrok: rodbinske razmere.

Od Save. Ko so bile razpisane volitve za državzbor in se ni dolgo nič zvedelo, kdo bo kandidiral zoper našega priljubljenega dr. Benkoviča, so se nam že skoraj smilili volilci tam za Sotlo, koga bi neki volili, če bi bil edini dr. Benkovič brez protikandidata. Kajti volilci tam za Sotlo se že od nekdaj cepijo

ob vsaki volitvi od večine svojih kmečkih tovarišev. Siromaki so uprav usmiljenja vredni, kajti že od nekdaj nimajo nikdar svojega poslanca, kajti ta gotovo propade, kogar oni volijo. Usoda Cobala in dr. Kukovca je torej že zapecatena. Veste kaj, tovariši-volilci? Iz usmiljenja do nekaterih naših, sicer poštenih somišljencov za Sotlo, ki pa izginejo skoraj po svojem številu, in da jezimo nekoliko brihtne Kapelčane in Bizejance, pripeljimo na dan volitve dne 13. junija v vsaki občini brežiškega, sevniškega in laškega okraja nekoliko volilcev več kot pred štirimi leti, na volišče, in tisto, kot bo več v vsaki občini, naj bo nadomestilo za izgubljene glasove za Sotlo. Dobrega srca smo, dajmo nameček dr. Benkoviču!

Dr. Benkovič — dr. Kukovec v Jurkloštru. Dne 25. maja po svetem opravilu je razvil naš poslavec gospod dr. Benkovič pri cerkvi svoj program. Shod se je nad vse pričakovanje izvrstno obnesel in pokazal, da teče v žilah našega ljudstva slovenska in krščanska kri. In kdo še našega cjenjene zastopnika v državnem zboru prej ni poznal, je uvidel sedaj, da si boljšega želeti ne moremo. — Isti dan je po dr. Benkovičevem štoču zboroval pri nas tudi gospod dr. Kukovec v bližnji gostilni. Ta gospod pa ni rojen v zvezdi sreče. Iz radovednosti ga je nekaj časa poslušalo nekaj našega ljudstva. Pa — oj smola! Med govorom je morala pasti žalibče lepa slovenska trobojnica raz bližnjega drevesa samo zato, ker je nosila napis: „Živijo kmečki kandidat dr. Kukovec“, kar je govornika in peščico pristašev zelo poparilo. Ko se je pa slučajno mimo pripeljal gospod dr. Benkovič, odcepilo se je ljudstvo od Kukovca, pristopilo je bliže k dr. Benkoviču ter mu zaorilo gromoviti „živio.“ Menda je to dejstvo razburilo prihodnjega govornika, da se je spravil nad škofa in zabaval po navadi liberalizma; a naše ljudstvo, če ravno priprosto, ima bister um: še žene so se ogorčile ter mu ugovarjale. Ni prišlo do glasovanja in dr. Kukovec jo je odkuril kmalu, menda zadnjekrat. Gospod dr. Kukovec! Ako bi ne bili prišli, volil bi vas bil marsikateri, kdo še vas ni poznal, tako se vam pa tem potom zahvalimo, da ste pokazali barvo ter nam zasigurali vse glasove za gospoda dr. Benkoviča. Tako je prav. Par sodčkov piva je pa vseeno fuž za stranko dr. Kukovčeve sorte.

Loka pri Židanem mostu. Mislili smo, da se bo vršil pri nas volilni boj mirno, v okvirju dostenosti, pa smo se zmotili. Tukajšnji trgovec g. Kranjc je imel na svoji hiši plakat dr. Benkoviča, pa mu ga je že trikrat ponoči nekdo strgal in obesil Kukovčevega. Pa veste ljudje božji, kdo je bil ta junak? Nihče drugi, kot Račkov hlapec. Dr. Kukovec mu bo gotovo poslal en „čik“ za to hrabrost. Da bi ga pa g. Raček za tako delo pohvalil, o tem dvomimo. Dne 13. junija pa bomo vši pošteni možje in fantje volili dr. Benkoviča; Račkov hlapec in njemu enaki pa naj volijo dr. Kukoveca. — Naš g. loški tajnik je sila oster gospod. Vse samo za Kukovca in nič za Benkoviča. Benkovič in njegova stranka, to je vse zanič, dasiravno ga je edino ta stranka spravila do kruha. Pred kratkim je mislil ta prvak loške in-tele-gence na prav čuden način priti do pisalnega stroja; seveda na občinske stroške. Ker poskuša nekako vladati v občini, mu poveemo tako-le prav potihoma na uho, da ne bo trajala dolgo njegova slava. Bodo že kmetje, ki so ga do grla siti, naredili ž njim tako, kakor se pač spodobi za človeka, ki je takorekoč v občini na prevžitku, pa bodo rekli: Ti Franček, hodi kam drugam, mi te ne bomo redili zato, da bi delal zgago.

Linhartu, „možu čistih rok“, huda prede: povod šviga s svojim trabantom, nemškim učiteljem Krambergerjem, po ptujski okolici, da bi zbobnal par backov skupaj! Pa ne gre, ne gre! Pri Sv. Barbari je hotel zborovati, pa še prostora ni dobil; konečno je moral lepo prositi, da so ga naši možje pustili le mirno oditi. „Političnega kameleona“ nihče ne mara; tudi v markovski fari, v Bukovcih in Stojncih so temu ptujskemu preroku pokazali vrata! Linhart je že doigral!

„Stajerc“ — obsojen. Ali ste že slišali? Ptujski lisjak, ki sliši na ime „Stajerc“, se je vzel v lastno past! Kako pa? Poslušajte! V zadnji številki je napisal K. Linhart, „mož čistih rok“, „politični kameleon“, kakor ga je imenoval njegov nekdanji prijatelj V. Malik, — ta človek torej je napisal „Knezozškfu lavantinskemu odprto pismo“! In on tam pravi: „Sredi volilnega boja dvigamo mi svoj glas in pravimo: Pustite sveto vero v miru, kajti ona ne sme ničesar z volitvami in s politiko opraviti imeti.“ Nadalje namigava, naj bi se duhovnikom preporočala vsaka agitacija za volitev; dr. Korošca bi pa menda po Linhartovem mnenju bilo najbolje obesiti, vsem duhovnikom pa za čas volitev privezati nagobenik, seveda zato, da bi lahko ptujski lisjak nemoteno izvrševal svojo roparsko obrt. Pa glej ga, spaka, Korlček ni dovolj tesno pripel grabežljivemu volku ovčjega plašča, ko ravno v tej številki mahal zopet po duhovnikih in samo po duhovnikih. Ptujskega lisjaka je zadela zaslужena kazen: Na najvišjem mestu je obsojen! Ravno ta teden pa so milostljivi knez in škof poslali vernikom preimeniten pastirski list glede državnozbornih volitev, kjer naročajo, da se vsi katoliški volilci pri volitvah držijo katoliških načel ter dajo svoj glas le možu, ki katoliško misli, čuti in deluje, in tu pravijo vladka dobesedno: „Kandidatom, katerih svetovno naziranje se ne vjema z versko-navnim mišljenjem škofjanov, niti enega glasu, niti ene besede priznanja. Nikar se ne dajte pri volitvah premotiti po praznem govorjenju, češ, da na primer

politika nima nič opraviti z vero! Prav tisti, ki tako govore, bi verne katoliške može na vso moč radi odpravili iz državnih zbornic, da bi svoje verske, to je veri in krščanstvu sovražne nazore tem brezobzirneje do veljave spravili v vseh državnih zadevah.“ Ali si slišal, ptujski lisjak? Korel Linhart, kaj pa praviti na to? Hinavci, zapeljiveci so torej tisti, ki pravijo, da vera nima s politiko ničesar opraviti! Povejte to vsem zapeljanim, razkrinkajte povsod ptujskega raznjičnika!

„Kmečki volilni odbornik“, ki priporoča dr. Kukovec na letakih, je prednik Lesničar, kakor je priznal na nekem shodiču na Savi pri Celju dne 30. t. m. No, sedaj vsaj vemo, s kom imamo opraviti. Odbornike S. K. Z. vsakdo pozna, narodno-liberalna stranka pa si ne upa z imeni na dan. Lep kmečki odbornik ta Lesničar, ki ne loči pšenice od ječema.

Neki dr. Janko Sernek, zdravnik v Celju, hodi po volilnih shodih liberalne stranke in veže stokrat premiade otroke za dr. Kukovca. To je oni Sernek, ki je kot kurator znanega veleposestnika na Teharji tako slabu gospodaril, da ga je moralno sodišče odstaviti. Tudi je eden izmed „kmečkih volilnih odbornikov“.

Razne novice.

Smrtna kosa. V Šmarjeti v Rožu na Koroškem je preminil častiti gospod Anton Scherzer, kn.-škof, svet., župnik itd., v 67. letu starosti. Pogreb se vrši v soboto, dne 3. junija. R. i. p.!

„Kres.“ Za slovensko katoliško izobraževalno društvo „Kres“ v Gradišču je nabral gospod Zenon Dvoršek iz Cigonce pri Slov. Bistrici 25 K od sledenih gospodov dobrotnikov: Ivan Feger, Franc Zupančič, Gospa Kukovič, Fran Cvahite, Gospa Span, Karol Stupan, Jožef Wernik, Ivan Gumsei, vsi iz Slov. Bistrice, so dali po 1 K, Viško Berdnik in Vencel Terčič iz Cigonce po 1 K, Franc Marguč in Fr. Leskovar iz Videž po 1 K, Jakob Vehovar in Jožef Venugraš na Spodnji Ložnici po 1 K, Karol Jug na Videži 1 K, Anton Bene in Pavel Jug iz Zabljeke po 1 K, Jerovšek Ivan, Spodnja Novavaš 1 K, Franc Lašek, župan na Stanovskem, 4 K, Ivo Rak na Ličnici 1 K, Julijana Verhovšek na Gornji Bistrici 1 K. Gospodu načinatelju in blagim darovalcem se odbor „Kresa“ iskreno zahvaljuje žeče, da bi lepi vzhled vrlih Bistrčanov tudi drugod posnemali v korist zapuščenih grških Slovencev!

Sv. Barbara v Halozah. Pred par tedni se je pripeljal k nam 8 vozov ciganov, a orožniki so jih hitro izsledili in pregnali na Hrvaško. Dne 28. maja zjutraj smo se pa skoro prestrašili, ko smo zagledali velik raztrgan šotor na šolskem telovadnišču. Mislili smo, da so prišli cigani, a motili smo se, pa še zelo. Ta šotor so naredili pletarji za neko predstavo. To je zopet prazen strah. — Krajni šolski svet daje pravljati staro šolo, ki se je vsled zanemarjanja že tako skoraj podrla. Da bi jo le lepo zbelili in dali tudi napraviti okna na organistovi kuhinji, ki so pred par leti že razpadla.

Volilno gibanje. Slovenski volilni odbor v Gorici je sklenil, za državnozbornski mandat Gorica-mesto postaviti kot kandidata odvetnika dr. Franka. Od nemške strani bo kandidiral upokojeni nadzornik južne železnice Kropša.

Imenovanja v politični službi. Okrajni komisarji dr. Karol Eperjesy, dr. Fran Buchner, dr. Viljem Pendl v Gradišču, nadalje dr. Rudolf Brešar v Celju in dr. Adolf Kraus v Murau so imenovani namestniškim tajnikom za Štajersko.

Sv. Peter poleg Radgone. Izjava gospodu Jakobu Zemljču: Ker bi bilo mogoče, da bi kdo izmed bralcev „Straže“ od dne 19. maja 1911 iz mojega doppisa sklepal, da je opisan J. Zemljč, izjavljam, da se ta dopis ne nanaša na osebo Jakoba Zemljča ter to jutno razglasim, ker nočem, da bi se koga po križem dolžilo. — Raj. Bratanič, kaplan.

Veržej. V poročilu o pogrebu gospoda trgovca Rožmana se je vrinila neljuba tiskovna pomota. Rajnega so namreč k pogrebu spremili domači streli in križevski veteranci.

Na graski tedenski sejem dne 1. junija se je prinalo 112 volov, 42 bikov, 133 krav, skupno 287 repov. Izvozilo se je na Gor. Štajersko 44, v Maribor 23, na Južno Tirolsko 22 in na Trst 71 glav. Cene so se nekoliko dvignile. Pitane vole se je prodalo za 48—53 K, izjemno tudi za 55 K za 50 kg žive teže.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Dne 24. maja so bili tukaj vojaški nabori. Popoldan istega dne so se nekateri fantje nekliko sporekli. Kar naenkrat planejo šentlenartski tržani s kol in blci na te fante, podero dva fanta na ta ter jih bijejo do krvavega po glavi, v prsa in v hrbet; enega fanta so tako dolgo teplji, da je padel v nezavest in kdo ve, kaj bi mu še vse storili, ako ne bi nekdo od okrajnega glavarstva odločno protestiral proti takemu surovemu ravnjanju. Oba fanta so potem zaprli v občinsko ječo, kjer so jih hoteli tako dolgo obdržati, da bi se jim rane popoloma zacelile. Še le na odločen protest starišev in njihovega pravnega zastopnika so ju dali zdravniško preiskati, ter ju drugo večer izpustili.

Konec procesa Plachky-Malik. Včeraj dne 1. junija se je končal proces proti Maliku, ki ima letos presneto smolo. Zagovarjal ga je Wastianov protikandidat dr. Wanneck, pa ga ni mogel izrezati. Obsojen je bil na globo 500 K, oziroma v slučaju neizčirljivosti na 50 dni zapora. Bo imel vsaj čas, premišljevati o omahljivosti volilcev.

LEKAR-NARJA A. THIERRY-A-BALSAM

edino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varšv. znakom. Oblastno varovan. Vsako ponarejenje, posnemanje in prdojajo kakuge drugega balsama s podobnimi znamkami se sodniško prega in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kaši, briavosti, žrolenem kataru, pri blečinah v prisih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodenih boleznih, pri vnetju jetre in vranice, pri slabem teku in slabih prebav, pri zaprju, pri zabolovu in ustnih boleznih, pri trganju, pri udih, pri opckljanju in izpuščanjih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specilne stekl. 5 K.

Lekarnarja A. Thierry-a

same pristno

centifolijsko mazilo

Allein echter Balsam
unter der Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pregräci bei Reichenbach-Sauerbrunn.

Naroči se: Lekarna k angelju varihi, ADOLF THIERRY v PREGRÄCI pri BOGATCU.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Kje se kupi dobro, poceni in fino obuvalo? Edino le v največji celjski izdelovalnici in zalogi čevljev pri

Štefanu Strašeku, Rogaška ulica 3.

Velika izbera finih moških čevljev na zadrgo, kakor tudi čevljev za ženske in otroke. Velika zaloga različnih sandal in knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev za tenis.

Z spoštovanjem

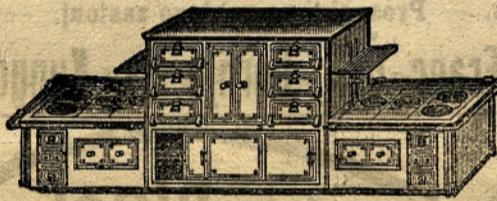
Štefan Stašek, Celje.

Franc Nemec,
podobar in pozlatar
Ptuj, Gosposka ulica 23

se priporoča častiti dubovščini in slav. občinstvu za cerkvena prenovjenja altarjev, pedob in vsa v to stroko spadajoča dela. Pedobe nove fino izdelane se dobijo takoj po naročilu.

556

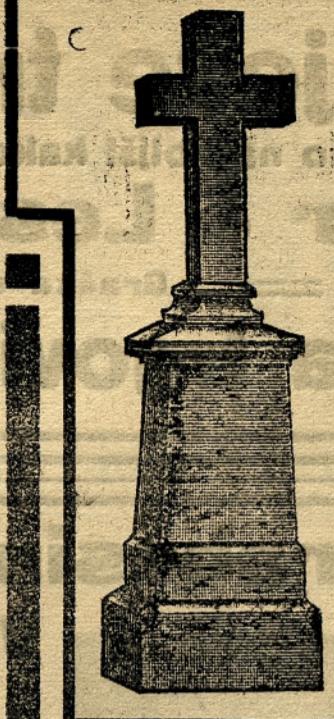
Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emiala, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparam, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljajo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastonj.“

Agitirajte za poslanice K. S. Z.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struze s strojnimi obrati. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvrsuje nagrobnne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarvnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: Kamnoseška družba :: Celje.

Edina štaj. narodna stekarska trgovina

448 na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje**Graška cesta**

pripravlja po najnižjih cenah svoje bogate zaloge steklene in porcelanske posode, svetilk, ogledal, vsakevrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh stekarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Majsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina špecerijskega blaga

Milan Hočevar Celje

Zaloga pražene kave „Au Mikado“.

Priporoča za tekoči čas pod zagotovilom točne in solidne postrežbe:

ruskega in kitajskega čaja, pristnega jamajka rumu, slivovke, brijevke, konjaka in raznovrstnih likerjev. Sveže rozine, grozdje, civebe, mandeline, lešnike, orehe, bosanske češljje, strdi itd.

Živinorejcem nudim za pitanje svinj dobro znanega „Lucullus“, mastina in klajno apno. Ob času setve opozarjam p. t. kmetovalce, da se dobri v moji zalogi zanesljiva, kaljiva semena za polja in vrtove.

Tudi priporoča raznovrstne voščene druge in sveče, kadilo in olje.

177

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).**Hranilne vloge**

se sprejemajo od vsakega in se obrestnijo: na dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo v kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (sek kontro 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrniti gotov stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izjemljivo praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Volite pri nakupu svojih potrebščin **narodno** špecerijsko trgovino**Alojzij Šumenjak,**

ki se nahaja v lastni hiši v Mariboru, Tegethoffova cesta 157. Velika zaloga vsega blaga, ki se prodaja v predružbi sv. Cirila in Metoda in v korist lobnejnim Slovencem kakor: vžigalice, milo, Kolinsko cikorijo itd.

Slovenci: „Svoji k svojim“!**Postrežba točna in solidna!**

Hotel „UNION“

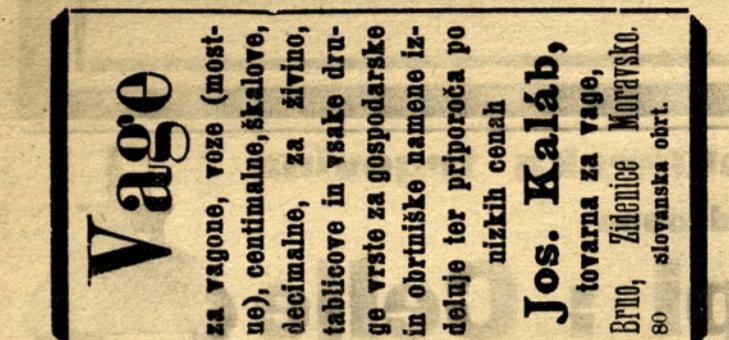
na Dobrni (Neuhau bei Cilli)

se da v najem s 1. oktobrom t. l. event. tudi mesnica. V hotelu „Union“ je avtomobilna postaja proge Celje-Dobrni. Vpraša se naj pri načelstvu hranilnice in posojilnice na Dobrni.

Naprodaj je enonadstropna hiša

z drvarkico in svinjakom, razun tega krasen stavbeni prostor z vrtom v sredi trga blizu železnice.

Hiša je sposobna za vsako obrt in tudi udobna za kakega penzionista. — Ceno in natančneje pogoje pojasni lastnik **dr. Josip Ipvacic**, Št. Jurij ob juž. železnici.

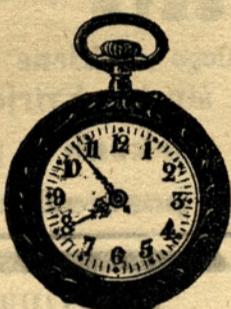
Za sv. birmo!

Pripravil sem veliko zalogo **ur, verižic** in druge **zlatnine** po posebno nizkih cenah.

Srebrne ure 7 K. Zlate ure 28 K.

Srebrne verižice 280 K.

— Za vse pismeno jamstvo. —

Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domaćem slovenskem urarju dobite vse in dobro blago.

Zahtevajte poseben cenik za birmo.

Gramofone s slov.ploščami iz najboljših tovarn. Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Zdravilišče TOPICE
na Kranjskem belokrajska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akroatherme 36°C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim bolezni. Veliki kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli. Jako udebljene tujiske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upraviteljstvu kopališča.

ROBERT DIEHL

žganiarna
v Celju =

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak !

Delniška družba pivovarne „Union“ v Spodnji Šiški pri Ljubljani

priporoča svoje izborne marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkah in steklenicah.

Zaloga v Celju: Graška cesta št. 45 (Gostilna mesto Gradec.)

Gumijeve trake za cepljenje trt

po priznano najboljši kakovosti se dobivajo edino pri

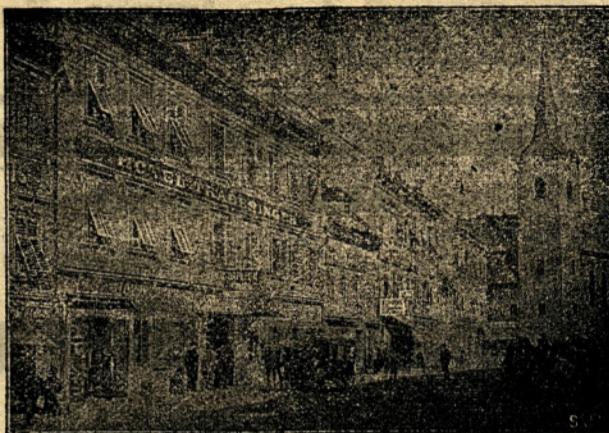
Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7 in

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)
Rotovška ulica 2.

Hotel Trabesinger v Celovcu : Velikovška cesta št. 5

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema bolnike na živcih, tudi nevarne slučaje, histerične, bolne na srcu, želodcu, pa take ki so samo okrepanja potrebnii. — Gene so zmerne. — Prospekti na zahtevo zastonj.

Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Dobro rodbinsko kavo

priredi že malo dodatek „pravega Francka“ s kavnim mlincem iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Vletrgovina s špecerijskim blagom in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc : Celje

Glavna zaloga Graška cesta 22, Podružnica: »NARODNI DOM«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujeih, ker Vam nudi domača zgorej imenovana vletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenčni populnomu ustrezči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poizkusom.

Velečestitim gospodom duhovnikom ponudim voče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve.

V zalogi imam vsakovrstna vrtna in poljska semena zanesljive kaljivosti, ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijskega blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia. Zabukovški premog ponudim po K 2-10 za 100 kg pri odjemu celega voza, prosto v hišo postavljiv v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehov itd., ter rabljene solnate in druge vreče, petrolejske in oljnate sode.

• Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 479

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in plesarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihail Dobravc v Celju

Gospodska ulica 5.

Umetni zavod za slikanje na steklo

Maks Tušek : Ljubljana

Sv. Petra nasip št 7

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojnikom za izdelovanje slikanih cerkvenih oken, in vse v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Načrite in proračune na razpolago.